

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
3124, 3125, 31266.
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Stritar

Danes pred sto leti se je rodil na kla-
sičnih tleh, ki so dala Slovencem Tru-
barja, Frana Levstika in Jurčiča, pesnik
in pisatelj Josip Stritar. Zgodovina naše
kulture ga šteje po pravici med največje
slovenske osebnosti devetnajstega sto-
letja. Na drugem mestu prinašamo oco-
no njegovega pomena za domače slo-
vstvo. S svojim obsežnim delom in veli-
kim vplivom, ki ga je imel desetletja
na naše slovstvo, je Stritar v nemali
meri pripomogel tudi ostalim panogam
našega javnega življenja do okrepitve in
napredka.

Slovstvo je bilo v preteklosti, pod tr-
dim političnim in kulturnim pritiskom
nemstva, naš duhovni organ, ki je v ve-
liki meri sodeloval pri celotnem narod-
nem odporu. Nove ideje, pogledi in me-
rija, ki jih je ta naš visoko izobraženi
se prehajale tudi v slovensko slovstvo
se prehajale tudi v splošno narodno in po-
litično življenje. Tako je Stritar kot vo-
ditelj in predstavitelj ene najpomemb-
nejših generacij v našem narodnem živ-
ljenju izdatno sodeloval pri izgradnji
vsega, kar smo Slovenci dosegli v zad-
njih petdesetih letih in na čemer stoji
še danes veliki in pomembni delež, s ka-
terim smo zastopani v naši jugosloven-
ski državi. Potemtakem je prav, da se
spominjamo Stritarja tudi kot moža, ki
je bil med pogonskimi silami vsega na-
šega razvoja in napredka in ki je zlasti
vidno udeležen pri napredni slovenski
kulturi.

Kakor vsi naši veliki možje pretekle-
ga stoletja, se je tudi Stritar rodil pod
slamnato streho. S svojo nadarjenostjo
in izredno marljivostjo si je pridobil ne
le široko izobrazbo, kakor jo je imel v
tistih časih redkokateri Slovenec, mar-
več tudi dokaj ugoden družinski položaj.
S potovanji v tujino in s stalnim biva-
njem v vele mestu si je močno razširil
obzorje in bil med našimi tedanjimi kul-
turnimi delavci edin resnično »svetski«
človek. To, da je stalno živel v tujini,
mu je omogočilo mirnejše in zato tudi
objektivnejše poglede na naše javno živ-
ljenje. V tem smislu je imel Stritar čisto
izjemno položaj.

Ze v šestdesetih letih se je ta izobra-
ženi in fino čuteči mož, ki se je izprva
bolj zanimal za pojave v velikem tujem
svetu, kakor pa za razmere v domovini,
upr zoper kulturni primitivizem tako
zvanih »prvakov«. Nihče ne more zani-
kati velikih zaslug, ki so jih imela Blei-
weisove »Novice« skupaj s svojim izda-
vateljem in urednikom za narodno pre-
bujbo Slovencev. Toda njihov ljubljanski
krog je zaostal za časom, ki je zahteval
hitrejši razvojni tempo in jasnejši
smernici. L. 1866. je pisal Stritar Voš-
njaku: »Po dosedanji poti se ne pride
nikamor, vsaj tja ne, kamor želi v res-
nici omikan, domoroden in pošten člo-
vek... To trnjevo ograjo prodreti, po
novi boljšji poti naravnost se bližati svo-
jemu namenu — izobraževati narod po
zahtevah sedanjega časa, po načelu prave
omike, prave liberalnosti — brez vseh
stranskih, samopridnih namenov... to
je v kratkem namen našega novega po-
djetja.«

Ni tedaj šlo samo za nove smeri v
slovstvu, za strožje presojanje književ-
nih stvaritev, za novo estetsko vzgojo.
Stritarjev dunajski krog je hotel pre-
osnovati vse naše javno življenje, pre-
žeti ga za novimi idejami in novim nemi-
rom, pokazati mu višje, naprednejše
smotere. In ker mu je stala na poti kon-
servativna struja, ki se, kakor je pose-
bno pokazal primer Frana Levstika, ni
ustrašila nobenih sredstev, da prepreči
gibanje svobodnomiselnih mladikov, ji je
Stritar napovedal boj tudi s peresom.
Njegovi »Dunajski soneti« so polni ostre
satire. Tako se ni upal nihče razen Fra-
na Levstika udariti po slovenski staro-
kopipnosti, po brezračelnosti in samo-
pridnosti, po številnih drugih slabostih.
Čeprav je bil Stritar po vsem svojem
človeškim in slovstvenem jedru roman-
tik, je vendar ostal opazoval našo na-
rodno in politično stvarnost in se je
trdno boril za novi duh v vsem sloven-
skem javnem življenju. Tudi v tem spo-
minja na svojega francoskega vzornika
Hugoja, romantičnega glasnika social-
ne pravičnosti in nasprotnika politične
reakcije.

Novi duh, ki ga je v naši malo hvalež-
ni sredini oznanjeval Josip Stritar in za-
radi katerega je ustanovil predhod-
nika »Ljubljanskega Zvona« »Dunajski
Zvon«, je bil izraz vere v splošni na-
predek, v svobodni kulturni razvoj, v
socialno pravičnost in popolno narodno
enakovrednost in enakopravnost. Dan-
danes so nam ta gesla presplošna in
medla, toda v tistih časih in posebej še
v naših razmerah so bila prava bojna
gesla. V njihovem znamenju se je po-
zneje razpadlo trilo slogaštvo, v naše
javno življenje so uspešno prodrele nove
ideje in težnje ter pospešile vse naš na-
rodni, politični in kulturni napredek.
Stritar je Slovencem odpiral kulturna
obzorja in dovajal v naš slovstveni svet
nove, evropske struje. Potegnil je naš
voz s klanca kranjske in štajerske pro-
vincijalnosti na hrib višje slovenske kul-
turnosti v Prečerenovem duhu. Njegovo
delo je bilo prelomno in odtehta po svo-
jem širokem vplivu na izoblikovanje so-

DVE ŽARIŠČI VOJNIH NEVARNOSTI

Stalin obtožuje Japonsko in Nemčijo, da stalno ogražata mir — Japonski napad na Zunanjo Mongolijo casus belli za Rusijo

Moskva, 5. marca. d. Ruski diktator Jo-
žef Stalin, ki velja za enega izmed najbolj
nedostopnih osebnosti mednarodne politike,
je imel z ameriškim časopisnim magnatom
in lastnikom »New York Worlda«, Royem
Howardom, tri ure dolg razgovor, v kate-
rem je izjavil, da je Sovjetska unija popol-
noma pripravljena na vojno z Japonsko,
če bi bilo treba preprečiti uničenje neod-
visnosti Zunanje Mongolije, s katero je v
praktični zvezi.

V svojih izjavah o stališču Sovjetske
unije napram splošnim svetovnim dogo-
dom in vojnim nevarnostim je Stalin po-
udaril, da posveča sovjetska vlada posus-
tvi napetosti med Mandžurijo in mongol-
sko ljudsko republiko izredno pozornost.
Njegova izjava na tem bolj pomembna,
ker so spopadi med japonskimi četami in
vojaštvom Zunanje Mongolije prav v zad-
njem času znatno pomnožili tako zbrane
obmejne incidente in ker so nevarnosti vo-
jaški opazovalci mnenja, da hoče Japo-
nska zabiti iz Mandžurije v Zunanjo Mon-
golijo klin, s katerim bi preprečila v pri-
meru vojne direkten dohod iz Kitajske na
rusko ozemlje. Brez dvoma bi prišli Japo-
nci, če bi dobili v svojo posest glavno
mesto Zunanje Mongolije, Ulan Bator, v
zelo ugoden položaj napram Rusiji in bi
mogli s svojimi letalskimi silami ogroziti
prekobilsko železnico na najbolj občutnih
točkah.

Rusija ima zvezo z Zunanjo Mongolijo

Na Howardovo vprašanje, kako bi se
Sovjetska unija zadržala, če bi hotela Ja-
ponska izvesti, že dolgo nameravani vojaški
napad proti Zunanji Mongoliji, je odvrnil
Stalin:

»Če bi se Japonska upala napasti mon-
golsko ljudsko republiko ter poizkusila
uničiti njeno neodvisnost, bi morali tej re-
publiki takoj pomagati. Pomočnik Litvin-
ov v komisariatu za zunanje zadeve, Sto-
monjakov, je nedavno opozoril japonskega
poslanca v Moskvi Ota, da vzdržuje Sov-
jetska unija z mongolsko ljudsko republiko
že od l. 1921. neizpremenjene prijateljske
odnošaje in da bi ji tudi sedaj pomagala
na enak način, kakor l. 1921.« (Takrat
je podpirala rečta vojska Mongole proti
belim gardistom, ki so jih podpirali Japo-
nci.)

Na vprašanje, ali bi imel japonski po-
izkus okupacije Ulan Batorja za posledico
protiakcije Sovjetske unije, je Stalin od-
govoril: »Da!«

Na vprašanje, ali so zadnji dogodki na
Japonskem izzvali kakršnakoli nova de-
janja, ki jih smatra Sovjetska unija kot na-
padalno akcijo, je Stalin odvrnil:

»Zdi se, da Japonci nadaljujejo zbiranje
svojih čet ob meji mongolske ljudske re-
publike, toda doslej ni bilo nobenih obme-
jnih incidentov.«

„Izposoditev“ mej za napad

Prehajajoč na položaj v Evropi, je vpra-
šal Howard: Ker je Sovjetska unija mne-
nja, da gojita Nemčija in Poljska proti njej
agresivne namene in snujeta vojaško so-
delovanje, dočim je Poljska izjavila, da ni
pripravljena dovoliti inozemskim četam
uporabe svojega ozemlja kot oporišče za
operacije proti kakšni tretji državi, me za-
nima, kako si predstavlja Sovjetska unija
nemški napad in s katerega izhodišča in v
kateri smeri bi po ruskem mnenju operirale
nemške vojaške sile?

»Zgodovina dokazuje,« je odvrnil Stalin,
»da se država, ki namerava pričeti vojno
s kako ne neposredno sosedno državo, po-
služi napada na tretjo državo, ki leži med
obema vojskujočima in katere meje se do-
tikajo napadajoče države. Običajno ima v
iskanju po taki tretji državi uspeh. Dogo-
dilo se je to ob priliki s silo, kakor n. pr.
l. 1914. z Belgijo, pa tudi z drugimi sre-
dvi, kakor n. pr. 1918, ko so si Nemci v
svojem vojnem pohodu proti Lenigradu
»izposodili« letonsko mejo. Ne vem, katere
posebne obmejne črte bi bile najbolj pri-
merne za nemške namene, menim pa, da
bodo Nemci našli državo, ki bi bila pri-
pravljena posoditi jim zopet svoje meje.«

Kdaj bo vojna

Kako je mogoče, je vprašal nato Ho-
ward, da se skoro vse svet vojne v napo-
vedovanju nove vojne? Če se stinja res ne
bo mogla preprečiti, kdaj se bo po vašem
mnenju pričela?

»Kaj takega ni mogoče napovedati,« je
odgovoril Stalin. »Vojna more priti po-
vsem nepričakovano, ker se danes vojne
ne napovedujejo več, temveč enostavno
prične. Vsekakor pa so prijatelji miru šele

dobne slovenske kulture literarni pomen
njegovih pesmi in njegove proze.

Kakor je ta izobraženi in fini »slo-
venski gospod« kazal našim očetom in
dedom pot k evropski kulturi, je rad
obračal oči tudi na slovenski jug, o če-
»Raja«, v katerem je opeval težke boje
mer pričajo njegove pesmi. Zlasti ciklus
bosenskega in hercegovinskega ljudstva
zoper otomansko peševanje. Dasi je stal-
no živel med Nemci je bil s srcem vedno
tam, kjer je narod čutil svoje bolesti.
Veroval je v njegovo bodočnost in osv-
bojenje. Ustoda mu je bila »zaklonina«:
po težkih letih svetovne vojne, ko so
slovenski otroci zbirali življa za ostare-
lega Borisa Mitrana, je mogel v svojem
83. letu doživeti radost starca Simeona.
In Gospod ga je odvrnil šele potem, ko
se je bil vrnil v domovino, da mu v
zemlji slovenski truplo leži.

pred kratkim dosegli nov uspeh z ratifika-
cijo francosko-ruskega pakta o medseboj-
ni pomoči v francoski poslanski zbornici.
Ta pogodba predstavlja gotovo znatno vi-
ro sovražnikom miru.«

In če bi vendarle prišlo do vojne, je vpra-
šal Howard, kje je nevarnost največja, na
vzhodu ali zapadu?

»Po mojem mnenju,« je odvrnil Stalin,
»obstojata dve žarišči nevarnosti. Eno je
na Daljnem vzhodu, na japonskem področ-
ju, drugo pa v Evropi, v nemškem pasu.
Težko je reči, katero je bolj nevarno, toda
kot središči vojne nevarnosti obstojata obe
in na obeh krajih naraščata. Če se primer-
ja s možnostmi, ki snivajo v njih, je ita-
lijansko-ahesinska vojna le epizoda. Tre-
nutno je seveda grozeč položaj na Daljnem
vzhodu, prav lahko pa se more nevarnost
središču prenesti v Evropo. Jasen znak
te možnosti je bil nedavni razgovor Adolfa
Hitlerja s francoskim novinarjem, v kate-
rem se je sicer posluževal miroljubnih be-
sed, pa je vendarle v gotovem smislu iz-
razil grožnje proti Franciji, kakor tudi
proti Sovjetski Rusiji.

Japonska bo zahtevala od Moskve pojasnila

Tokio, 5. marca. Tukajšnji oficialni
krog se čutijo precej vznemirjene zaradi
Stalinovih izjav. Zastopnik zunanega mi-
nistristva je izjavil dopisniku »United
Pressa«, da je bilo japonskemu poslaniku
v Moskvi že naročeno, naj zahteva po-
jasnila o odnošajih Sovjetske unije do Zu-
nanje Mongolije. V zvezi s tem opozarja,
da je Stalin prejšnja leta ponovno poudaril
da je Sovjetska unija sicer odločena bra-
niti vsako ped lastne zemlje, da pa si ne
misti prilastiti niti pedi tujega ozemlja.
Zato je nemogoče, je zaključil zastopnik
japonskega zunanega ministristva, da bi
bile izjave, ki jih vsebuje Stalinov razgo-

Tiranski pakt obnovljen

Italija se pripravlja na novo diplomatsko ofenzivo na Balkanu

Pariz, 5. marca. o. Veliko vznemirjenje
v pariških in ženevskih diplomatskih kro-
gih je izzvala vest, da je bila te dni po
daljših pogajanjih, ki so se vršila v naj-
strojnej tajnosti, podaljšana pogodba med Ita-
lijo in Albanijo, ki je bila sklenjena leta
1926 in ki je znana pod imenom tiranski
pakt. Ta pogodba je decela vojaškega zna-
čaja in spravlja Albanijo v popolno odvis-
nost Italije.

Pogodba je bila prvotno sklenjena za 10
let in bi letos 1. junija potekla. Dejansko
se zadnje leto ni več izvajala, ker je pri-
šlo med Rimom in Tirano do velikih dife-
renc in se je v Albaniji opazila težnja po
spremembi zunanje politike v duhu solidar-
nosti balkanskih držav, ki prihaja do izra-
za pred vsem v ženevskih in pariških diplo-
matskih krogih.

Italija je za ceno podaljšanja pogodbe
pristala na dalekosefne finančne koncesije.
Italij se obvezuje plačevati za dobo tra-
janja pogodbe Albaniji letno 8 milijonov
zlatih lir, razen tega pa izplačati zaostane-
k v znesku 40 milijonov lir na račun brez-
obresnega posojila, ki ga je obljubila Al-
baniji ob sklenitvi tiranskega pakta. Al-
banija bo ta denar uporabila za ustanovitev

vor s predstavnikom ameriškega tiska v
skladu z njegovimi prejšnjimi izjavami.

Nemci se čutijo prizadete

Berlin, 5. marca. d. Stalinov razgovor
z Royem Howardom je zbudil v nemških
političnih krogih senzacijo, posebno nje-
gova izjava o položaju na Daljnem
vzhodu. Ostro svarilo Japonski pred napa-
dom za Zunanjo Mongolijo in poudarja-
nje praktične zveze med Rusijo in mongol-
sko republiko vodita do zaključka, da so
japonsko-ruska nasprotstva bolj akutna,
kakor so smatrali doslej. Stalinove izjave,
ki se bavijo z Nemčijo in v katerih govori
o njej kot ognjišču nevarnosti, nemški
listi ne ponatiskujejo. Posebno nerazpolo-

Hirota sestavlja vlado

Pred rešitvijo hude notranje krize, ki jo je povzročil vojaški upor v Tokiju

Tokio, 5. marca. n. Vlada n. kriza, ki je
nastala zaradi zadnjega vojaškega upora,
se bliža zaključku. Ker je knez Konoye
odklonil mandat za sestavo nove vlade, je
mikađo poveril isto nalogo dosedanjemu
zunanjemu ministru Hiroti.

Imenovanje Hirote za predsednika nove
vlade so pozdravili tudi v vojaških krogih
in ima brez dvoma namen, prepričati svet,
da se japonska zunanja politika ni prav
nič izpremenila, zlasti ne glede Sovjetske
Rusije, kjer je bil Hirota poslanik, preden
je postal zunanji minister, in kjer se mu

ženje je izzvalo, ker je Stalin izjavil, o
zadnjem Hitlerjevem razgovoru s franco-
skim novinarjem, da je rabil Hitler sicer
miroljubne besede, vendar pa vseeno izra-
zil grožnje proti Franciji in Rusiji. Zna-
čilen za to nerazpoloženje je stavek, v ka-
terem obvešča »Berliner Tageblatt« svoje
čitatelje o tem delu razgovora in ki se
glasi: »V nadaljnjem poteku razgovora
se je Stalin izjavil o nemškem nevarnost-
nem pasu, pri čemer je na povsem neuto-
meljen način izrazil dvom nad poštenostjo
najnovejšega intervjuja voditelja države.
Ostro zavračajo tudi Stalinovo opozorilo
na nemški vpad v Belgijo 1914 kot prece-
denčni primer za »izposoditev« kakke
obmejne države, ki bi jo mogle nemške
čete uporabiti pri napadu na Rusijo za
prehod.

Velik odmev v Ameriki

New York, 5. marca. o. Stalinova izjava
je izzvala v vsej ameriški javnosti ogromno
senzacijo. Listi objavljajo razgovor s Stali-
nom na prvem mestu in poudarjajo, da se
Rusija resno pripravlja na novo vojno z
Japonsko.

je posrečilo doseči zboljšanje razmerja med
obema državama. Hirota je krepka oseb-
nost, dokaj liberalnih nazorov, a tudi med
vojaškimi krogi v čislh. Kot diplomat in
politik uživa na Japonskem velik sloves.

Za novega zunanje ministra je določen
bivši japonski poslanik v Rimu, Sigeru Jo-
šida, ki ga imajo za zelo sposobnega lbe-
ralnega politika.

Za novega vojnega ministra bo najbrže
imenovan general Terauš, ki bo sprejel
ostavko vseh generalov, ki so moralno od-
govorni za pobuno 26. februarja.

vaško in relativno še najbolj z Jugosla-
vijo, s katero ima Madžarska še najbolj
urejene odnošaje. Madžarska vlada je pri-
pravljena pričeti pogajanja o sodelovanju s
podunavskimi državami, toda le pod pogo-
jem, da se poprej izpolnijo naslednji poli-
tični pogoji: 1. Madžarska zahteva popolno
enakovrednost v vojaškem pogledu. Prizna-
ti se ji mora pravica do oborožitve in neo-
mejene števila vojaštva. 2. Madžarska
vztraja slej ko prej pri svoji zahtevi po re-
viziji trianonske mirovne pogodbe. 3. Ma-
đarska zahteva, da se v okviru Društva
narodov predhodno reši vprašanje madžar-
skih narodnih manjšin v sosednih državah.
4. Madžarska odklanja v naprej vsako no-
vo obveznost in zato tudi sklenitev ka-
kršnegakoli pakta o medsebojni pomoči.
5. Madžarska ne pristane na nobeno po-
godbo, ki bi poslabšala njen politični in
mednarodni položaj. Na gospodarskem
polju bi bilo sodelovanje z državami Male
antante vsekakor možno, toda tudi to le
pod pogojem, da na to brez pridržka pristane
Italija, Nemčija in Avstrija.

Pomen Beckovega poseta v Bruslju

Varšava, 5. marca. AA. Vlado listi be-
ležijo z velikim zadovoljstvom sprejem, ki
ga je doživel poljski zunanji minister Beck
v Bruslju. »Gazeta Polska« piše da je pol-
sko-belgijsko prijateljstvo dejstvo, ki te-
meji na zgodovinskih tradicijah in ne
samo na diplomatskih listinah. List poudar-
ja koristno vlogo srednjeveških držav in
pravi, da so se vedno zavzemale za ugled
Društva narodov. To so države, ki ljubijo
svojo neodvisnost in se ne marajo vtikati
v zadeve drugih držav, to so države, ki
hočejo sodelovati za oživilenje idealov
človeštva in so najbolj poklicane igrati ko-
ristno vlogo v Evropi. To načelo je bila
osnova belgijske in poljske politike v
zadnjih letih, javno mnenje teh držav pa
je v zadnjem času zelo v skrb, zaradi po-
litike veselih in kaže veliko rezerviranost
nasproti njihovim političnim kombinacijam.
Beckov obisk v Bruslju je omogočil, isto-
vnetost Belgije in Poljske v teh vprašanjih.
Davi je zunanji minister Beck odpotoval
iz Bruslja zopet v Varšavo.

Francoski in švicarski pomisleki proti poostitvi sankcij

Pariz, 5. marca. o. Pariški listi še vedno
odločno nastopajo proti vsaki poostitvi
sankcij proti Italiji in opozarjajo na ne-
varnost, ki bi nastala za Društvo narodov,
če bi Italija zaradi poostitve sankcij
izstopila iz Društva narodov. »Oeuvre«
piše med drugim, da bi zgledu Italije brez
dvoma sledili tudi Avstrija in Madžarska
in morda še nekatere druge države, ki uvi-
devajo, da je Društvo narodov brez potreb-
ne, ne eksekutivne moči in da ne more v do-
voljni meri zaščititi njihovih interesov.
Zaradi tega smatra, da bi bilo mnogo pa-
metneje, če se dovolijo Italiji koncesije in
s tem prepreči neizbežna kriza Društva
narodov.

V zvezi s tem opozarja list tudi na stali-
šče, ki ga je zavzela švicarska vlada. Švi-
carski delegat Motta je večerj posetil vse
člane odbora osemnajstih ter jih opozoril
na nevarničen položaj Švice za primer, da
bi za Nemčijo izstopila iz Društva narodov
tudi še Italija. Švica bi s tem prišla v zelo
neprijeten položaj, ker želi za vsako ceno
obraniti popolno nevtralnost, česar ne bi
mogla, ako bi se Društvo narodov na ta
način pretvorilo v koalicijo držav, naper-
jeno proti vsem ostim državam, ki ne bi
bile članice Društva narodov. Motta je
končno opozoril na to, da se še sedaj raz-
vija v Švici močan pokret za izstop iz
Društva narodov, ako izstopi tudi Italija.

Starhemberg v Rimu

Rim, 5. marca. AA. Avstrijski podkan-
celar knez Starhemberg je odšel dopoldne
v Kvirinal, kjer se je vrisal v dvorno knji-
go. Spremljal ga je avstrijski poslanik
Fehlgruber. Ob 10. ga je nato v palači
Chigi sprejel državni podtajnik v zunanem
ministristvu Suvich. Ob 13. mu je avstrijsko
poslaništvo priredilo obed, ki so se ga
udeležile tudi nekatere najuglednejše ose-
bnosti iz vodstva fašistične milice. Ob 17. je
Starhemberg obiskal ministrskega predse-

Proglas Sokolstva

Izjava uprave Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije

Glavna uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije je imela v soboto 27. pr. m. sejo, ki je trajala ves dan. Po obširni debati o položaju sokolskih organizacij v državi je bilo sklenjeno, da se izda za javnost posebna izjava. V tej izjavi je med drugim rečeno:

Uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije je na svoji plenarni seji 29. februarja zaslala poročila predstavnikov vseh svojih žup o delu in današnjem stanju našega Sokolstva. Iz teh poročil izhaja, da so razmere, v katerih se to delo danes razvija, poslabšane.

Položaj naših Sokolov kot pobornikov jugoslovenske narodne in državne misli je posebno težak tam, kjer sokolska ideja še ni zajela širših slojev, kjer se sokolska gnezda nahajajo osamljena in daleč od sokolskih centrov prepuščena sama sebi.

Uprava SKJ z radostjo in ponosom ugotavlja, da je sokolski duh kljub vsemu temu v vseh edinicah svež in dober in da sokolske vrste čvrsto in neomajno stojijo za svojimi sokolskimi zastavami.

Na osnovi vsega tega ugotavlja in izjavlja uprava Saveza SKJ:

Sokolstvo smatra, da so ti pojavi prehodnega značaja ter neodstopno stoji na stališču, da je jugoslovenska

nacionalna zavest bistveni pogoj vsestranskega razvoja našega naroda, ki more izvršiti svojo historično misijo samo zedinjen v svoji svobodni, enotni in nedeljivi državi.

Sokolstvo je vedno stalo daleč od dnevnih in strankarske politike in zato za njega jugoslovenstvo ni nikdar imelo strankarsko-političnega značaja, nego je vedno predstavljalo nespremenljivo in brezkompromisno narodno in državno misel.

Sokolstvo bo zato tudi v naprej neustrašno in odločno, s polno poštrevnostjo in disciplinirano v vseh prilikah branilo edinstvo, svobodo in neodvisnost kraljevine Jugoslavije.

Uprava Saveza SKJ poziva vse svoje župe, društva in čete, da prešinjeno svetlih sokolskih idealov in sokolskih tradicij tudi nadalje vztrajajo pri svojem nacionalnem sokolskem vzgojnem delu.

Uprava Saveza SKJ narača izvršnem odboru in starešinstvu saveza, naj ukreneta vse potrebno, da se našim sokolskim edinicam in Sokolom poimčnem zagotovi svobodno in neovirano delovanje.

Zdravo!

Uprava Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

Beograd, 29. februarja 1936.

Demontiranje mariborskih železniških delavnic

Po informacijah ljubljanskega glasila JRZ je nevarnost, da se ukine ta važna ustanova

Opoldansko ljubljansko glasilu JRZ »Slovenski dom« poroča, da namerava ministrstvo za promet ukiniti mariborske delavnice državnih železnic, odnosno jih prenesti v Kraljevo.

Mariborske železniške delavnice zaposluje sedaj 1960 uslužbencev in so za Maribor ogromnega gospodarskega pomena. Saj znašajo samo plače in mezde okoli 20 milijonov letno, izdatki za material pa celo okoli 50 milijonov, ki v znatni meri pridejo v prid industriji, obrti in trgovini v Sloveniji. Po poročilu omenjenega lista naj bi prevzela delavnica v Kraljevu 30 odstotkov vseh popravil železniškega voznega parka. Postala bi osrednja železniška delavnica ostale delavnice pa bi bile samo neke vrste njenih podružnic.

Kakor dalje navaja »Slovenski dom« bi bil razlog za ukinitve mariborskih delavnic tudi njihova lega blizu meje. List pravi, da se namerava mariborske železniške delavnice demontirati na tihem in polagoma. Nove investicije so ustavljene. Vajenci se ne sprejemajo več. V kratkem

bo prestavljenih več sto delavcev specialistov iz Maribora v Kraljevo. Ker so mariborske delavnice podrejene naravnost generalni direkciji državnih železnic v Beogradu, je v njih že nad polovica inženjerjev Srbov, ki potem odločajo o sprejemu našaraja, o nabavkah itd.

Ker so zveze ljubljanskih glasil JRZ z merodajnimi mesti notorične, je težko misliti, da bi si klerikalni opoldnevnik razburljivo vest izmislil. Povsem pa se strinjamo z njim, da bi se morala vsa slovenska javnost zavzeti za obstoj železniških delavnic v Mariboru, ker gre za 2000 slovenskih družin, ki izgubijo delo in kruh, ter za ogromno gospodarsko škodo, ki bi zadela Slovenijo. Mi bi dostavili še to, da je Maribor utrpel težko nacionalno škodo, že ko je pod odgovornostjo istih faktorjev, ki so danes na oblasti, izgubil veliki urad Kontrole dohodkov državnih železnic, in da je sedaj dvojna dolžnost vseh, ki imajo vpliv na kr. vladu, da preprečijo novo in še večjo nevarnost.

Še ena nova kmečka stranka?

Zagrebski »Jutarnji list« poroča iz Beograda, da spremljajo v beograjskih političnih krogih z velikim zanimanjem akcijo, ki jo je pričelo vodstvo novega Seljaškega poslanskega kluba za osnovanje politične stranke, ki bi nosila obeležje novega kmečkega pokreta. V ta namen se je vsila cela vrsta konferenc, na katerih je bilo sklenjeno izpolniti vse potrebne zakonske pogoje za ustanovitev politične stranke, ki bi se bržčas imenovala Narodna kmetijska stranka. Med ustanovitveni nove stranke se nahajajo bivši minister za kmetijstvo v Jevtičevem kabinetu dr. Dragutin Janković, upravniki Saveza srbskih zemljoradniških združenj posl. Voja Djordjević in radičevski disident znani profesor Maštrović, ki je baje prevzel skupaj s po-

slancem Luko Kostreničem nalogo pripraviti teren za novo stranko v saviški banovini. Vodstvo novega političnega pokreta išče sedaj premerne osebe za akcijo v Dalmaciji in Sloveniji. »Jutarnji list« trdi, da bi se nova stranka naslonila na skupino senatorja Ivana Puolija. V koliko odgovarjajo te vesti resnici, bo pokazala bližnja bodočnost. Da g. Janković, ki je bil do včeraj zagrizen jevtičev, sedaj ustanavlja lastno stranko, je morda zanj prav interesantno, za javnost pa manj. Navedeni prof. Maštrović se nahaja te dni v Beogradu, toda odločno demantira, da bi hotel v neko novo kmečko stranko. Kar se tiče prijateljev g. Puolija pa vse kaže, da gre za intrigo zagrebskih mačkovcev.

Centralizacija gledališkega dinarja

Beograd, 5. marca. o. »Službene novine« objavljajo uredbu o gledališkem dinarju, ki neveljavo izpreminja dosedanje določbe. Gledališki dinar se bo pobiral odslej od kinematografskih vstopnic do cene 6 Din po 0,50 pri vstopnicah, ki stanejo nad 6 Din, pa po 1 Din. Ves ta denar, ki ga pobirajo davčne uprave skupno z ostalimi taksumi na kinematografske vstopnice, se bo stekal v državno hipotekarno banko, kjer se bo osnoval poseben fond pod imenom »gledališki dinar«.

Za gledališče v Ljubljani se bo pobiral

gledališki dinar v vseh kinematografih v Ljubljani in deloma v Celju, za gledališče v Mariboru pa na področju mestne občine mariborske.

Na račun fonda morejo gledališča najeti pri Državni hipotekarni banki posojila do višine 70 odstotkov onega zneska, ki je bil pobran na račun gledališkega dinarja do 1. aprila 1935. Od bodočih donosov gledališkega dinarja bo šlo 70 odstotkov za povračilo teh posojil, 30 odstotkov pa se bo izplačevalo gledališkim upravam za kritje upravnih stroškov.

Medkrajevni telefon brez depozita

Beograd, 5. marca. AA. Minister za pošto g. Kaludjerić je izdal odlok, po katerem se od 1. aprila t. l. z vsakega telefona v državi lahko vrše medkrajevni razgovori, ne da bi bilo treba plačati do sedaj predpisano letno takso in položiti depozit 500 Din. Kdor hoče v bodoče s svojega telefona opravljati tudi krajevne razgovore pošlje svoji pošti s 5 Din taksiroano prijavo. Pošta bo v začetku vsakega meseca pošiljala obračun za opravljene razgovore, ki se bo moral poravnati v treh dneh, sicer se nadaljnji razgovori ustavi. Kdor tudi v teku enega meseca ne plača, se mu izključi telefon, po treh mesecih pa demontira instalacija. Kredit za razgovore zneska za vsakega abonenta 200 Din. Kdor bi imel več razgovorov na mesec, bo tudi v bodoče moral polagati depozit in plačevati letno takso 150 Din.

Iz diplomatske službe

Beograd, 5. marca. o. Dosedanji jugoslovanski poslanik v Bukarešti dr. Ninko Perić je premeščen za poslanika v Bruselj, dosedanj briselski poslanik Djoka Kasidolac pa v Bukarešto. Za generalnega konzula v Montrealu je imenovan Miloje Naumović.

Odklonitev volilne reforme v Franciji

Pariz, 5. marca. w. Francoska poslanska zbornica, je dopoldne s 304 glasovi proti 229 odklonila predlog za uvedbo proporcionalnega volilnega sistema pri prihodnjih parlamentarnih volitvah. S tem se mora smatrati vprašanje volilne reforme za rešeno. Brez dvoma je, da bodo nove volitve na podlagi dosedanjega volilnega sistema po okrožjih. Ministrski svet bo sedaj mogel tudi končno veljavno določiti rok volitev, ki bodo najbrže 26. aprila in 3. maja.

Incident na čsl.-madžarski meji

Praga, 5. marca. g. Uradno sporočajo, da je davi šestdesetnaška madžarska vojska patrulja pri vasi Hostice prekršila českoslovaško. madžarsko mejo in tri kilometre za mejo napadla dva českoslovaška finančna stražnika ter ju razorožila. Enemu izmed českoslovaških finančnih stražnikov je uspelo odvzeti madžarskemu vojaku puško ter oddati en strel, nakar je madžarska patrulja pobegnila. Oblasti so odredile najstrožjo preiskavo.

Beležke

Pritožbe govornika JRZ

Pri razpravi o pritožbi ministrstva prosvete je govoril v imenu JRZ poslanec Stevan Simić, ki je obširno razpravljal o razdelitvi srednjih šol po posameznih banovinah. Navajal je število srednjih šol v dravski, saviški in primorski banovini ter se pritoževal proti temu, da je to število enako številu vseh srednjih šol v ostalih šestih banovinah z Beogradom vred. Čital je statistiko absolventov in maturantov v dravski banovini ter se pritoževal zaradi velikega števila unadnih pripravnikov, ki so bili zadnja leta sprejeti iz dravske banovine v državno službo, češ da je to število mnogo večje od števila na novo postavljenih uradnikov iz južnih banovin. Posebno je nezadovoljen, ker je v dravski banovini v državni službi med tisoč Slovencev, v dravski pa ni po njegovih informacijah niti enega uradnika iz Južne Srbije.

Izjavljajo poslanca Simića po posanci JRZ živahno odobraval, posebno njegov zaključek, da narod ne bo mogel več dolgo prenašati takih neenakopravnosti v prosvetni politiki.

Vprašanje monopolizacije šolskih knjig

»Domoljub« objavlja uvodnik »Boj za naše učne knjige« in pravi, da je bil »zakon o poenotenju in monopolizaciji šolskih knjig« objavljen in izpolnjen v letih diktature, ko je bila vsaka kritika prepovedana. S to konstatacijo je izkazal »Domoljub« boljše poštenjake, kakor pa njegov dnevni kolega »Slovenec«, ki je bral v zvezdah napisano, da je bil ta zakon sprejet leta 1932. Po informacijah »Domoljuba« so pomirjevalno vplivale izjave bana in ministra prosvete, iz katerih je mogoče sklepati, da bodo zaenkrat to vprašanje odložili. Vendar vztraja »Domoljub« pri tem, da je zakon o učbenikih iz l. 1929 »stalna nevarnost za nas Slovence«. Tu ne smemo odnehati! Gre za naše osnovne pravice, ki jih kot narod imamo.

Med tem je bil v skupščini odklonjen amandman slovenskih poslancev, da se zakon ukine. Poslanci JRZ zagotavljajo, da se je to zgodilo le zaradi tega, ker bo vlada predložila lasten tozadevni predlog.

Korajža iz Kranja

V »Slovenec« od srede je »Slovenski kmet« spregovoril o današnji situaciji, in sicer na usta banskega svetnika Janeza Brodarja. Perspektiva ni rožnata. Gospodarska kriza bo odpravljena le tedaj, ko bo denar, ki ga plača naš kmet, ostal doma. Slovenija je danes gospodarsko popolnoma zaostala. Ne moremo napraviti nobene regulacije rek, ne vodovoda, ne popraviti v zadostni meri cest. Vse gre tja (»Slovenec«, odn. g. Brodar je zelo diskreten Op. ur.), nazaj pa nam ne dajo nikčesar. Naš kmet mora vedeti, da je treba skrbeti za zdravstvo, pa vsi vidimo, da je ljubljanska bolnišnica postala tako rekoč

Državna blagajna ji še tiste malenkosti, ki je v proračunu predvidena, ne da. Našim občinam je državna blagajna dolžna nič manj kot 17 milijonov. Koliko dotacij je dobila Srbija! Le Slovenija ni dobila nič, čeprav plača največ. Mi smo danes prišli, da dvignemo svoj glas, da tako ne bo šlo več (buren aplavz) in da bomo mi sami gospodarili s svojim denarjem. Vidimo, da se taka borba že tudi pričinja med Hrvati in imajo uspehe, zato ne smemo v tem boju kloniti mi slovenski kmetje.

Tako g. Brodar v »Slovenec«.

Hrvatski klerikalci in komunisti

Glasilu hrvatskih klerikalcev »Hrvatska straža« objavlja preko cele strani članek o »Komunistični taktiki in Hrvatih«. V članku najresneje tvrdi dr. Mačka pred intrigami komunistov, ki se hočejo vrniti v vrste njegovih pristajalcev ter baje pometati potem na cesto pred vsem klerikalce. Kot dokaz za te svoje trditve navaja »Hrvatska straža« v treh kolonah sklepe kongresov komunistične internacionale, tajna navodila jugoslovenskim komunistom, pisanje raznih ilegalnih komunističnih listov itd.

Na kraju so to stvari, ki se tičejo hrvatskih komunistov in klerikalcev, ki se dregajo danes vsi okoli skupnega zapečka v okrilju dr. Mačka. Ne razumemo pa povsem tem, da se srdi »Hrvatska straža« nad pohorskim tiskom, češ da kleveta dr. Mačka, ker mu očita, da sodeluje s komunisti. Mi nismo nikoli kaj takega očitali dr. Mačku, nego smo zabeležili razne trditve glasila JRZ »Vremenac«, ki uživa pri »Hrvatski straži« vse druge simpatije, kakor pohorski listi. Pač pa sedaj »Hrvatska straža« sama prihaja v razkrilju, da se vrivajo komunisti med mačkove, ter roti dr. Mačka, naj bo previden pred komunistično nevarnostjo...

Odvzeto nemško državljanstvo

Nemški notranji minister dr. Frick je izdal odlok, s katerim je odvzeto nemško državljanstvo 25 kulturnim delavcem, ki se nahajajo v emigraciji. Med njimi so novinarji, pisatelji, dramatik in gledališki umetniki. V seznamu se nahajajo med drugim pisatelj dr. Hallgarten in Lothar Holland, novinar Heinz Pol, Herbert Stahl, in književnik Arnold Zweig.

Odlaganje čsl. uradnikov

Beograd, 5. marca. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. so z ukazom kraljevihi namestnikov na predlog finančnega ministra odlagali z redom sv. Save I. stopnje: dr. Karel Trapl, finančni minister českoslovaške republike, z redom sv. Save I. stopnje dr. Jozef Kraus, sekcijski šef finančnega ministrstva českoslovaške republike in član upravnega odbora českoslovaške tobačne režije. dr. Karel Bravenc, sekcijski šef istega ministrstva in predsednik upravnega odbora iste tobačne režije, dr. Jozef Hladik, generalni direktor te režije, z redom sv. Save III. stopnje dr. Adolf Dolanek, vladni svetnik in pomočnik ravatelja te režije, in dr. Ludvik Smolar, višji svetnik te režije.

Konferenca podunavskih držav v Pragi

Na predlog češkoslovaške vlade so se včeraj sestali delegati podunavskih držav, da prouče gospodarski položaj Podunavja

Praga, 5. marca. Gospodarski svet Male antante je uspešno zaključil svoje delo. Češkoslovaška vlada pa je dala iniciativu, da se takoj nato sestanejo tudi zastopniki petih podunavskih držav, ki naj bi proučili ves gospodarski položaj v podunavskem bazenu in se dogovorili o načrtu gospodarskega sodelovanja podunavskih držav. O tem je, kakor znanu, ministriški predsednik dr. Milan Hodža dal tudi že izjavo. Namen preliminarne razgovorov zastopnikov držav Male antante ter takozvanega podunavskega bloka naj bi bil, da se dožene, ali je mogoče uspešni trgovinski zvezi med posameznimi državami in sploh njihovo gospodarsko zblizanje.

Delegati podunavskih držav so se sestali danes v Pragi in bodo njihovi razgovori trajali nekaj dni. Vsekakor je poudariti, da je to prvi skupni sestanek gospodarskih delegatov Češkoslovaške, Rumunije, Jugoslavije, Avstrije in Madžarske. Jugoslavijo zastopata na konferenci načelnik ministrstva trgovine in industrije dr. Milivoj Pilja in načelnik konzularnega oddelka zunanje, ga ministrstva Svetislav Predić, Rumunijo bivši trgovinski minister Teodorescu in direktor oddelka zunanjeja ministrstva

Christu, Avstrijo opolnomočen minister dr. Schiller, Madžarsko pa opolnomočen minister dr. Nickl.

Turistična konvencija s Češkoslovaško

Beograd, 5. marca. o. V zvezi zasedanjem gospodarskega sveta Male antante v Pragi je bila podpisana tudi turistična konvencija med našo državo in Rumunijo. Konvencija s Češkoslovaško se je podaljšala. V okviru gospodarskega sveta Male antante se je ustanovil poseben odtsek za turški promet. Sklenjeno je bilo, da se uvedejo posebni izletniški vlaki med Jugoslavijo, Češkoslovaško in Rumunijo.

Konferenca Balkanske zveze

Beograd, 5. marca. d. Letošnji predsednik Balkanske zveze, turški zunanji minister Tefvik Ruždži Aras, je sklical zasedanje sveta Balkanske zveze, ki bo od 20. do 22. marca v Beogradu.

Z abesinskih bojišč

Pri bombardiranju Kvorama so italijanski letalci uničili angleško bolnico, pri čemer je bilo ubitih 7 oseb

Desie, 5. marca. AA. Italijansko letalo za bombardiranje je vrglo včeraj jutraj na taborišče angleške ambulance Rdečega križa pri Kvoramu najmanj 40 bomb velikega kalibra. Več v ambulani zapostavljenih oseb je bilo ubitih. Došli podatki so bile ubite tri bolničarke, dočim so štiri podlegle danes svojim ranam. Italijansko letalo je kakih desetkrat preletelo bolniško taborišče. Ker je letelo nizko, smatrajo, da je lahko spoznalo znak Rdečega križa.

Podrobnosti o napadu

Adis Abeba, 5. marca. o. Vest o bombardiranju angleške bolnice je izzvala v abesinski prestolnici silno ogorčenje. Angleški poslanik je takoj zahteval podrobna poročila in jih bo še v teku današnjega dne poslal Društvu narodov in angleškemu zunanemu ministru. V Adis Abebi izrečno opozarjajo, da je bila angleška bolnica pri Kvoramu še prav posebno točno obeležena kot ustanova Rdečega križa. Sredi bolniškega taborišča je na visokem stebur plapolala 4 m široka in nad 10 m dolga zastava z znakom Rdečega križa, ki je bila vidna daleč naokoli. Poleg tega, da so bili vsi šotori označeni z velikimi znaki Rdečega križa na strehah, so 300 m daleč na okrog razgrnili po zemlji velike ponjave v razmerju 20X20 m z ogromnimi znaki Rdečega križa, ki so morali biti za vsakega letalca jasno vidni. Italijanski letalci, ki so vrgli na bolnico 40 bomb velikega kalibra, so leteli tako nizko, da ni nobenega dvoma, da so morali jasno videti znake Rdečega križa in sicer tem bolj, ker so najmanj desetkrat leteli komaj 100 m nizko nad bolnico. Pred 8 dnevi je vodstvo bolnice naprosilo centralo Rdečega križa v Ženevi, naj obvesti italijanski glavni stan, da se bo bolnica preselila bliže severni fronti, ker ranjenci zaradi prevelike oddaljenosti po večini že na poti do bolnice umirajo. Abesinski ranjenci pa se tudi naravnost boje bolnice Rdečega križa, ker je postal že običaj, da jih Italijani stalno bombardirajo.

Naposled trdijo Abesinci, da je britansko poslanstvo v Rimu pred kratkim sporočilo italijanski vladi točno kraje, kje se nahajajo na abesinskem bojišču britanske poljske bolnišnice.

Dr. Melly, vodja britanske misije Rdečega križa v Abesiniji, je uradno obvestil o bombardiranju britanske poljske bolnišnice odposlanca mednarodnega Rdečega križa v Abesiniji, Ginnada in Browna. Mednarodni Rdeči križ čaka še nadaljnih podrobnih poročil o obtelevljanju bolnišnice, nato pa bo ukrenil vse potrebno.

Razen tega je dr. Melly poslal angleški vladi brzojavno poročilo. Čeprav se niso objavili vsebine tega poročila, trdijo, da omenja med drugim, da so bombe porušile tri bolniške šotore in tudi šotor za operacijo. Bombe so uničile tudi več tovornih avtomobilov, skladišča z znatnimi zalogami zdravil, kirurških in ovojneja materijala.

Ogorčenje v Londonu

London, 5. marca. AA. Vesti iz Desije potrjujejo, da so britansko-poljsko bolnišnico v Kvoramu napadla italijanska letala in da je na šotore poljske bolnišnice padlo več bomb. Tri osebe so ubite, sedem pa je ranjenih. Šotori so popolnoma uničeni.

Poljska bolnišnica obstoja iz enega kirurga iz Londona in štirih drugih zdravnikov, štirih sanitetnih častnikov in šest britanskih podčastnikov poleg drugega

osebja. O britanskih poljskih bolnišnicah v Abesiniji sta mnogo govorila 18. februarja britanski poslanik v Rimu sir Eric Drummond in predsednik italijanske vlade Mussolini.

London, 5. marca. o. Današnji listi objavljajo v svojih popoldanskih izdajah obširna poročila o bombardiranju angleške bolnice po italijanskih letalcih. Vesti so izzvale v vsej angleški javnosti nepopirano ogorčenje. Listi se strinjajo v zahtevi, da mora angleška vlada takoj ukreniti energične korake, da se temu početju, ki je postalo že običajno, enkrat za vselej napravi konec.

Mučen vtis v Ženevi

Ženeva, 5. marca. o. Vest o bombardiranju angleške bolnice Rdečega križa je izzvala v ženevskih krogih skrajno mučen vtis. Vsi so prepričani, da se je s tem zelo poslabšal položaj Italije in da to ne bo ostalo brez posledic, ker bo angleška vlada vsekakor zahtevala za to kršenje mednarodnega prava popolno zadoščenje.

Švedski Rdeči križ zopet na bojišču

Stockholm, 5. marca. AA. Po brzojavki, ki jo je poslal dr. Hilander, šef švedskega bolniškega odposlanca, je švedska misija Rdečega križa odpotovala iz Adis Abebe popolnoma reorganizirana na bojišča.

Komunike št. 147

Rim, 5. marca. AA. Propagandno ministrstvo je objavilo naslednji komunike št. 147:

Čete armadnega zbora so prispele davi ob 5. do reke Takaze in zasledujejo sovražnika, ki beži pred njimi.

Italijanska letalska akcija na jugu

Asmara, 5. marca. AA. Vsek dan se čim dalje bolj kažejo velike strateške koristi novega letališča v Negelju. Povprečno področje letalskih sil, ki imajo za oporišče to letališče, se je zadnje čase razširilo za približno 400 km. Negeljska letala so neprestano na poletu, nekatera zaradi izvidov, druga zaradi napadov. Ta letala obletajo prostrane pokrajine in ovrže sovražnika, da ne more pomorno zbrati svojih razbitih sil in sestati in utrditi novih postojank. Tako je včeraj obkrožila z negeljskega letališča izvršila zelo uspešen polet v pokrajino velikih jezer in je blizu Margarettinega jezera razgrnila večji oddel abesinske redne vojske, ki je pri tem utrpel znatne izgube.

Nova abesinska ojačenja

Džibuti, 5. marca. AA. V Desie je prišel onot abesinski prestolonaslednik na čelu 10.000 vojščakov.

Zaplenjena lista

Zagreb, 5. marca. o. »Službeni list« svske banovine« poroča, da je državno toilstvo v Zagrebu preprečevalo prodajo in razpečevanje polmesecnika »Hrvatska gradac« št. 3. z dne 1. marca ter tednik »Horizont« št. 14 z dne 29. februarja t. l.

Bolgarsko notranje posojilo

Sofija, 5. marca. o. Bolgarska vlada je na svoji snodnji seji sklenila razpisati notranje posojilo v višini 200 milijonov levov. Posojilo bo najeto za dobo 6 let in se bo obrestovalo po 5 odstotkov.

Potres v Južni Srbiji

Beograd, 5. marca. o. V Kumanovem so davi zabeležili precej močan, skoro 8 minute trajajoč potres, ki pa po dosedanjih poročilih ni povzročil nikake škode.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved na danes: Pretežno oblačno, toplo, na zapadu lokalne nevihte.

Dunajska vremenska napoved na petek: Večnoma precej oblačno, opokne temperatura ne bo več tako visoka, vendar še mlaž vreme, ponekod zmeren dež.

Naši kraji in ljudje

Jugoslovenski kulturni vrt v Clevelandu Ameriška vlada prispeva podporo za ureditev

Cleveland, marca. Lani se je v listih mnogo razpravljalo o Jugoslovenskem kulturnem vrtu v Clevelandu in o spomenikih naših narodnih velikanih, ki naj bi bili postavljeni v tem vrtu. Ideja Ideja Jugoslovenskega kulturnega vrta je bila oživiteljna, da bi naš vrtu. Ideja Jugoslovenskega kulturnega vrta je bila oživiteljna, da bi naš vrtu. Ideja Jugoslovenskega kulturnega vrta je bila oživiteljna, da bi naš vrtu.

pride tudi naš veliki pesnik, gorški svetnik Simon Gregarčič. Za enkrat je določeno, da se letos postavi kipa Cankarja in Gregorčiča. Pozneje, ko bo vrt primeren urejen in umetniško dovršen, pridejo na vrsto še drugi naši veliki narodni voditelji. Ameriška vlada je prikošila na pomoč našemu kulturnemu vrtu in, ko je odobrila naš načrt, je dala tudi primerno vsoto za njegovo dovršitev. Vlada pa je ponudila denar pod pogojem, da bodo tudi naselenci sami prispevali primerno vsoto. Mislimo, da financiranje od naše strani ne

Slovenski rojaki zbrani pri razdeljevanju kulturnega vrta

bole: Ko smo lani postavili v Jugoslovenskem kulturnem vrtu kipa slovenskega pionirja škofa Baraga, se je šele začelo naše delo. Vrt je obširen dovolj, da sprejme vse zavetje kipe in spomenike mnogih naših velikih slovenskih mož. To bomo tudi storili. Eksekutivni odbor Jugoslovenskega kulturnega vrta je spoznal, da v vsaki krajevni zastopniki te dni ukrepajo svojega popolnega izraza. Sklenjeno je bilo, da bo postavljen v njem kip velikega slovenskega pisatelja Ivana Cankarja, katerega je clevelandski naselbini podarila ljubljanska mestna občina. V poštev pa

bo težavno. Bratje Srbi so pripravili prikošilo na pomoč, od slovenske strani pa je tudi že uvedeno zbiranje denarnih sredstev. Primerno bi bilo, da bi se poseben odbor naših odličnih mož v Clevelandu obrnil do premožnejših rojakov v naselbini, ki bi prispevali po 10 dolarjev. Večja darila bodo prispevala gotovo tudi vsa naša društva. Potrebna vsota bo lahko nabrana v nekaj mesecih, če se bomo zavedali, da smo kulturni narod in da nas pri kulturnem prizadevanju plemenito podpira tudi sama ameriška vlada. Ob zaključku zatruje »Ameriška domovina«, da bo od časa do časa priložnost o poteku tega narodnega kulturnega gibanja.

Stare korenine umirajo

Smrt najstarejše Slovenke v Kočevju in najstarejšega Ljutomerčana

Kočevje, 5. marca.

Od dveh 95-letnih Slovencev, s katerima se je ponašala Kočevje, se ena žal te dni umrla. Pokojnica je gospa Terezija Segednina, ki je živela pri svoji hčeri gospi Bogatajevi v Kočevju. Bila je po rodu Dolenjka, sila trdne narave. Poročena je bila dvakrat. S prvim možem je živela v srečnem zakonu 7 let, z drugim pa 36 let. Bolna je bila v življenju samo enkrat. Imela je ču-

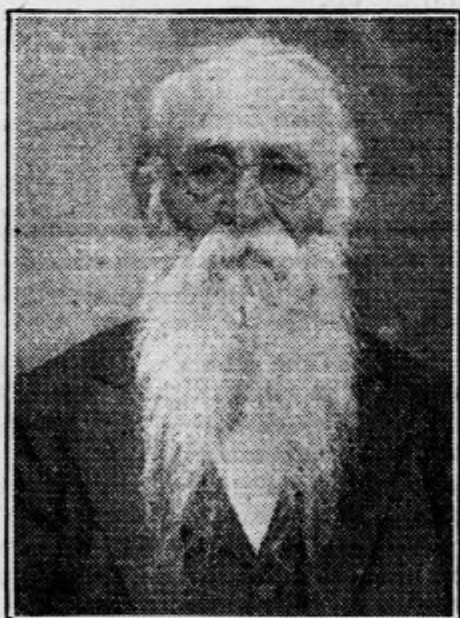
ti številni sorodniki, med katerimi je veliko naprednih in narodnih delavcev v našem javnem življenju. V Kočevju se posebno njeni vnuki Bogatajevi prav marljivo udeležujejo pri Sokolu. Njena vnukinja Jadviga Bogatajeva je bila dolgoletna načelnica, načelnik je bil tudi njen vnuk Darko Bogataj. Zvesti in marljivi Sokoli so tudi ostali njeni vnuki in vnukinje. Blagi slovenski ženi in materi naj bo lahek počitek!

Prababica z vnukinjo in pravnukinjo doživita voljo do življenja. Nikoli ni mislila na to, da bi lahko tako bolela, da bi umrla. Še ko jo je pred leti napadla huda bolezen, je vedela, da bo ozdravela.

Pozlednjost je začela bolehati šele pred dvema mesecema. Vse preje je vedno bolj okoli in se ni prav nič počutila kaj slabe. Nikoli ni hotela rabiti palice. Rodila je 6 otrok, od katerih žive še trije, za njo pa žaluje tudi veliko število vnukov in vnukinj ter 14 pravnukov in pravnukin. V Kočevju je živela od leta 1918, prej pa je bivala v Toplicah na Dolenjskem. Zelo je ljubila svojo Dolenjsko in je hodila večkrat tja na obiske. Kadar se ji je po dolenjskih krajih prav stozilo, je šla na kakšen razglednik ogledovat dolenjske griče...

Pokoju so spremili na njeni zadnji po-

Ljutomer, 5. marca.

V torek 3. t. m. je umrl g. Ivan Sagaj, bivši krojaški mojster, star 94 let. Z njim je odšel najstarejši Ljutomerčan, ki je bil še lani precej krepak, zadnje mesece pa je že vedno ležal, a duhovno je bil še primerno.

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

Napoleonovih 100 dni

Werner Krauss kot Napoleon

Gigantski zgodovinski velfilm o poslednjem podvigu Napoleona slava in o petdesetih letih zasedbe njegove bleščeče zvezde. Nad 10.000 sodelujočih

Kino Union, tel. 22-21

Nenadna smrt Štrajzljeve mame

Ljubljana, 5. marca.

V noči na četrtek je iznenada zastalo srce gospe Josipine Kozakovi, v Ljubljani in po vsej Sloveniji znani gospodinjci ugledne in priljubljene štrajzljeve gostilne na Poljanski cesti. Kljub 68 letom je bila pokojnica, ki je do zadnjega vodila eno najbolj znamenitih gostiln v Ljubljani, vse do konca trdnega zdravja in še v sredo zvečer je do policijske ure skrbel v spalnici in v sobah za čim boljše postrežbo. Ko je po zaključku lokalne oddaja v spalnici, ji je na lepm postalo slabo in dasi so takoj poklicali zdravnika na pomoč, je čez četrto ure podlegla v smrtnem boju. Zadelo jo je možganska kap.

Plemenita pokojnica, ki jo je Ljubljana po pravici štela med najbolj sloveče gostilničarke, je bila po rodu iz znane Zupančičeve rodbine v Višnji gori, iz gostilne pri »Kamenčanu«, ki jo še danes radi obiskujejo popotniki iz vse Dolenjske. Kot dekle se je Josipina Kozakova pridružila k štrajzlu v Ljubljano, a ko je odpravila, se je poročila z mesarskim mojstrom Josipom Kozakom s Sv. Petra ceste, ki je umrl pred osmimi leti. Ob sta pri štrajzlu gospodarila dolga desetletja in vzgajala sinove, med katerimi sta Juš in Ferdo srednješolska profesorja in ugledna slovenska književnika — prvi je urednik »Ljubljanskega Zvona«, drugi pa urednik »Sodobnosti« — najmlajši Vlado pa je po očetu in materi kot skrbni in razumen gospodar prevzel vodstvo štrajzljevine. Gospe Kozakova je še dan pred smrtjo vse ogledala v hiši od vrha do tal, kakor da bi se hotela še posebej posloviti od svoje hiše in od vsega kar je v nji. Pogreb blage pokojnice bo v petek ob pol 17. Dobri materi najsvetejši spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Letošnji otroški dnevi

Beograd, 5. marca

Jugoslovenska unija za varstvo otrok z vsemi društvi, ki delujejo za pomoč in vzgojo otrok v naši državi, in s podporo državnih in samoupravnih teles prireja vsakega leta v prvem tednu maja po vsej državi proslavo otroških dni. Unija želi s pomočjo raznih manifestacij seznaniti široke ljudske sloje z otroškim vprašanjem in jih opozoriti na potrebo organiziranega in sistematičnega dela v prid dece.

Letos se bodo otroški dnevi vršili v dneh od 3. do 9. maja z geslom: »Ustvarjamo zdrav naraščaj!« Smoter letošnje proslave je, da se popularizirajo osnovna načela pravilne telesne in duševne vzgoje otrok in da se poudari ves pomen in potreba njihove uporabe za ustvarjanje novih telesno in duševno zdravih pokolenj.

Program otroških dni bo takle: V soboto, 2. majnika, se bodo vršila v vseh šolah predavanja pod naslovom: »Ustvarjamo zdrav naraščaj!« po predavanju, ki ga bo poslal glavni odbor unije. V nedeljo, 3. majnika, se bo vršila otroška manifestacija po mestu (otroški sprevod) vseh povsod, kjer je to mogoče. Tega dne se bodo zbirali po vsej državi prispevki v prid društvu za varstvo otrok in Jugoslovenski uniji.

Ves teden od 3. do 9. majnika se bodo na ljudskih vseučiliščih in po radijskih postajah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani vršila predavanja iz raznih panog zdravstvenega in moralnega varstva otrok. Naprosili se bodo cerkveni poglavarji vseh veroizpovedi, da bi se v vseh božjih hramovih za časa otroških dni vršile proslave, v katerih naj bi se poudarjalo, da je dolžnost vseh državljanov, da posvečajo svojo skrb deci in ji ustvarjajo ugodne pogoje za duševni in telesni razvoj.

Vsa potrebna poljsnila o proslavi otroških dni se dobivajo pri glavnem odboru Jugoslovenske unije za varstvo otrok (Jugoslovenska unija za zaščito dece), Beograd, Simina ulica 19.

Plesni turnir za prvenstvo Ljubljane

Ljubljana, 5. marca

Kakor vsako leto pred plesnim turnirjem za prvenstvo naše države, ki se bo vršil v Ljubljani v soboto, dne 14. marca, tako se tudi letos pred državnim prvenstvenim turnirjem vršil šolski plesni turnir za prvenstvo Ljubljane. Tokmuročji plesni so nastopili v veliki kazinski dvorani v torek zvečer, a v ocenjevalni komisiji sta bila zastopnika Kluba plesovodij gg. Jekločnik in Trošt ter zastopnika Plesnosportnega kluba gg. Kenda in Kante, dočim je sam turnir vodil plesni mojster g. Jenko.

Prireditelj je bila razdeljena v skupno novih, najmlajših plesalcev in že naprednejših, ki niso tega lepega sporta pričeli gojiti šele v letošnji sezoni. Prav lepe uspehe je pokazala zlasti druga skupina, ki pa ji je prva bila nevaren tekmeč, saj so nekateri začetniški pari napredovali že takoj na turnirju v naprednejšo skupino. V skupini novih plesalcev, ki so nastopili s fokstrotom in tangom, so si pridobila prva mesta in bili nagajeni s spomenskimi znaki pari Modrijan-Bukovičeva, Vojska-Sedevčičeva, Tonkijević-Sajovičeva in Osterman-S. Hebeinova, dočim so si v naprednejši skupini s fokstrotom, tangom in angli, valčkom priborili prvo mesto pari Torelli-Pelčeva, ki je obenem dobil naslov letošnjega šolskega prvaka za Ljubljano, drugo Pesek-Rupnikova in tretje Otič-Moranova. Pohvalo zasluži zlasti tudi Negodetov jazz, ki je z vzočno in precizno plesno glasbo pomagal plesalcem do tako lenih uspehov.

Ker je že nastop na šolskem plesnem turnirju za prvenstvo Ljubljane pokazal prav lepe uspehe, se bodo gotovo naši plesalci enako postavili tudi na državnem prvenstvenem plesnem turnirju, kjer si bo Ljubljana gotovo ponovno zaslula prihodni častno mesto.

Načrt in posojilo za knjižnico univerze

Ljubljana, 5. marca.

Gradnja univerzitetne knjižnice je zdaj v vsakem pogledu zagotovljena. V Beogradu se mudita te dni univ. prof. dr. inž. Miroslav Kasal kot zastopnik univerze in višji tehnični svetnik inž. Otahal za tehnični oddelek banke uprave, ki sta na pristojnih mestih razložila pomen univerzitetne knjižnice in predložila načrte arh. Josipa Plečnika. Gradbeni minister je odobril načrte in je priključiti v najkrajšem času razpis licitacije za oddajo gradbenih del.

Prvotni stroški za knjižnico so bili določeni na okoli 10 in pol milijona dinarjev, a so jih reducirali. Med stavbeniki vlada za delo veliko zanimanja. Med prosvetnim ministrom in Drž. hipotekarno banko bo te dni podpisana posojilna pogodba za 7 in pol milijona dinarjev in banka bo dala rektoratu denar po dogovoru.

Uspešno delo Touring kluba v Ljubljani

Ljubljana, 5. marca.

V torek zvečer je bil v prostorih štrajzljevega hotela redni občni zbor ljubljanskega Touring kluba, ki so ga pred letom dni ustanovili nekateri ljubljanski avtomobilisti in turisti z namenom, da bi pri nas smotrno gojili pospeševanje turisticke, zlasti pa, da privabijo k nam čim več tujih vozačev. Zborovanje je otvoril predsednik direktor mestne planarne inž. Bartl, ki je kratko poročal o nastanku kluba in njegovem poslanstvu v našem družabnem življenju, nato pa sta o podrobnem delovanju kluba poročala tajnik Jerman in blagajnik Dergane.

Klub je že po enem letu obstoja šteje ob koncu lanskega leta 190 članov avtomobilistov, motociklistov in turistov, razmah organizacije pa gre vzdrževati navzgor. Že v prvem letu obstanka je klub dosegel lep uspeh, da mu je ministarstvo notranjih zadev izdalo dovoljenje za izstavljanje mednarodnih policijskih dokumentov za vsa motorna vozila. Članom kluba je dovoljena polovična voznina na vseh državnih železnih, kadar potujejo v skupinah po šest in več oseb, torej ugodnost, kakršno uživajo člani SPD. V posebno zaslugi centrali moremo šteti uspeh, da gre trasa mednarodne avtomobilske ceste London—Carigrad, ki je bila prvotno projektirana tako, da se Jugoslaviji izogne, skozi našo državo. Na prizadevanje kluba in drugih zainteresiranih organizacij so bile lanske leto ukinjene tudi državne takse na motorna vozila. A medtem ko druge banovine avtomobilov in motociklov ne obremenjuje,

Nov tip radijskega sprejemnika za decimetre trske valove

Izšla je nova številka revije "NAŠ VAL"

Ilustrirani tednik za radio, gledališče, film

Iz vsebine: Jugoslavija na valu 492 m • Naš napovedovalec si zna pomagati • Napačne informacije dunajske »Radio Woche« o naši postaji • Radio in politične volitve v Ameriki • Radijska volilna kampanja v Franciji • Italijanska radiofonska zveza in sankcije • Mikrofonik. Nadaljujejo se: Stevensonov roman v slikah »Zlati otok« in reportaža »Med potujočimi igralci«.

32 stranska programska priloga »Našega vala« ima točne sporede vseh domačin in izmoženskih radijskih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih.

Mesečna naročnina 12 dinarjev. Posamezna številka 4 dinarje. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Knafličeva ul. 5. Zahtevajte, sklicujoč se na ta oglas, brezplačno in brez obvezno na ogled en izvod.

jeje z dajatvami, naša banska uprava in pa mestna občina se zmerom zahtevata precejšnje davščine. Poročevalci so grajali derutno stanje naših cest, ki dobiva polagoma že mednarodni sloves. Lani je neka skupina izletniških avtobusov iz Monakovega, ki je imela v potovalnem načrtu tudi naše pokrajine, na povratku krenila skozi Italijo, ker je pri vožnji na jug spoznala stanje naših cest. Pa takšni primeri niso. Brž niso osamljeni, temveč po vsej priliki dobršno mero doprinejajo k negativnim bilancam našega tujeskega prometa.

Na koncu je bil izvoljen odbor s predsednikom inž. Bartlom na čelu, z njim pa so ostali po večini dosedanj funkcijonarji. Z zborovanja je bila poslana tudi vdanostna brzojavka častnemu predsedniku Osrednjega odbora Nj. Via, knezu, namestniku Pavlu.

Čuden družabnik

Ljubljana, 5. marca

Pustolovcem je v naših krajih še vedno široko odprto polje. Prav te dni je policija spet razkrila pustolovski čin nekakega Artura Hirta, ki je Abrahamovega rodu, sicer pa poljski državljani, izdaja se za trgovca in živi na lahek način. Moč iz daljnih Poljske se je dolgo razdeloval po Sloveniji, toda ni ga toliko mamila lepota naših krajev, kakor ljudstvo, med katerim je iskal take, ki bi bili za »Geschäfte«. Na Uncu pri Raketu je slednjič našel posestnika, pri katerem je zavohal denar. Zapolnil ga je, da je družabnik velike in lepe tovarne na Gorenjskem in je obljubil posestniku zlate gradove, če prispeva kakšnih 100.000 Din obratnega kapitala.

Notranjec je sicer nekaj primaknil, toda toliko je bil prebrisan, da je hotel tovarno videti. Prosim, zakaj pa ne! — Je dejal Artur Hirt in je Notranjca povedel s seboj na Gorenjsko, kjer mu je teko dolgo razkazoval tovarno, da je Notranjec že skoro verjel. Toda na lepem se je vendarle izkazalo, da Artur Hirt ni kakšen družabnik, Notranjec ga je prijavil policiji, ki je prebrisanega Hirta takoj aretirala in ga tudi že izročila sodišču v preiskavo. K sreči Notranjec še ni izročil Hirtu veliko denarja, zato bo škoda manjša.

Kulturni pregled Stoletnica Josipa Stritarja

Pred sto leti, 6. marca 1836, se je rodil v Podsmreki pri Velikih Laščah poznejši pesnik in pisatelj Josip Stritar, centralna postava slovenske literature, kakor ga označuje dr. Ivan Prijatelj v uvodnem eseu Stritarjeve antologije (Ljubljana 1919, Tiskovna zadruga).

S Stritarjevim imenom so zvezane mnoge vrednote slovenskega življenja. Delo, ki ga je opravil, ni bilo več pionirsko kakor delo preporoditeljev. Gradilo je trajni most med slovenskim in evropskim kulturnim življenjem. Most je sicer obstajal že v Zosovi in Prešernovi dobi, a je bil omejen le na najnižji krog. Pozneje ga je pretrgal prodor pravaštva, ki je živelo od »notranjeavstrijske« psevdokulturnosti absolutistične dobe. Nepozabna ostane Stritarjeva odločna in značgovita borba za Prešerna. Uvod, ki ga je spisal za novo izdajo Prešernovih poezij v zbirki »Klasike«, je postal manifest celega književnega pokolenja in rodno znamenje nove stopnje našega kulturnega razvoja. Z druge strani je bil Stritar v obdobju »kranjskega« in »štajerskega« provincializma v naši kulturi njen prvi izrazito svetski duh,

dostojen Prešernove in Čopove tradicije. V trozvezdju Levstik—Jurčič—Stritar je imel Stritar najširše, četudi ne najgloblje kulturno obzorje. Po prirojeni moči talenta in po ostro izoblikovani osebnosti, ki je v toliki meri vtelošala potencialne značilnosti korenito slovenskega človeka je Stritarja gotovo prekašal njegov stariši rojak Levstik. Po čisto literarnostvornih odlikah ga je prenesel Jurčič, ki bi v Stritarjevih življenjskih razmerah ustvaril še večjo in kvalitetnejšo plast slovenske prozne epike, kakor jo je zapustil. Toda v osebni kulturi, v estetski bistrovidnosti, v vplivu, s katerim je umel napolniti in prekasiti slovensko slovo, ni bilo Stritarja primere med tedanjimi našimi kulturnimi delavci. Zato je postal nekak slovestveni arhiter elegantiarum, učitelj okusa in dobrega sloga, kakor ga je potreboval naš književni naraščaj. Postal je reprezentativna man našega poznejšega in zapoznelega romantizma z njegovim idealom dobrega, narodno in socialno čutečega človeka, ki veruje v novi mit o ljudstvu in vendar najraje beži pred njim v svoj samiki svet, se vdaja samotni

razmišljanjem, ožornim čustvom in tihe, nekoliko resigniranemu uživanju izbranih duševnih dobrin.

Sala Sanel: JOSIP STRITAR

Stritarjevo osebnost in slovestveno delo kot celoto je prikazal dr. Iven Prijatelj tako definitivno, da dvornim v možnost znatnejše revizije dosedanjih izsledkov in sodb, kakor jo pri Levstiku izvršuje dr. Slodnjak. Stritar je sicer ena duševno najfinjših slovenskih osebnosti prejšnjega veka, vendar je prav kot naš izraziti inteligent, človek brez močne, globoko ležeče umetniške skrivnosti, dokaj neproblematičen pojav. Kosmopoliti so vedno gladko izbrusene osebnosti in prav zaradi tega pregledni in umljivi. Stritarjeva osebnost ustreza vsaj v poglavitnih potezih tipu romantičnega literata pozne že od pozitivizma preluknjane izdaje.

Potrebno so še nekatere podrobnejše študije o Stritarju. Poleg vplivov Rousseaua in Hugoja, ki jih ugotavlja dr. Prijatelj, bi bilo morda treba pregledati, ali ni v Stritarjevem delu tudi nekoliko značilnega nomena in melanholije A. de Musseta, Nadalje, ali se ne opaža v njegovem kritičnem delu vpliv nazorov, metod in stila središnje osebnosti tedanje francoske kritike Saint Beuva, ki ga je po vsej verjetnosti poznal in čital tudi naš slovestveni arhiter. Takisto bi bila vredna točnejše proučitvi goethejevska plast v Stritarjevem delu, dolje vpliv avstrijske literature na njegovo delo in posebej še vpliv značilne dunajske mentalitete na celotno Stritarjevo osebnost.

To ali ono vprašanje še čaka rešitve. Upajmo, da dozorji do prihodnje kritične izdaje Stritarjevega zbranskega dela — iz-

daje, ki sodi med neizogibne naloge naše literarne vede in našega založništva. To delo je za nas tolikanj pomembno, da zasluži dokončni obrečun z njim, njegovim tvorcem in njegovo dobo, čije veliki krog je zaprt Stritar se pred očmi naše generacije. Ni dvoma, da se v tem delu mnoga mesta brezupno prazna. Ze Stritarjevo svetloznanje, zlasti nit vse njegove poezije, ne ustreza razkvašenemu in po aktivizmu stremecu nemu sodobnosti. Ni dvoma, da je zastarelo njegovo romantično gledanje sveta. Tudi dandanes se ostro borita med seboj realistični in romantični svetovni nazor, toda novi romantizem, ki ga nosijo rebarborizirana gibanja, je tako gonski in v toliki meri demoničen, da nima nič skupnega z melanholično razneženostjo in idilično gospodo Mirodolskega. Zvlic temu bi nemara kazalo preizkusiti to ali ono mesto Stritarjevega dela, kolikoli je še živo za sodobnost.

Spominjam se pariških anket ob poetičnosti Hugojeve smrti: kotono delo je po vsem najboljšo, katero najslabše? Takaka anketa o Stritarju bi utegnila imeti pri nes podoben posledek: poleg res dobrih verzov ali stavkov bi lahko navedli nesporno slabe, in med tem ko bi ga nekateri odklanjali kot mrtvi rudnik, bi ga drugi priznavali kot spoštljivi var narodne tradicije...

Znano je, da je Stritarja uvedel v našo slovestvo Josip Jancič. Pod njegovim

Domače vesti

• **Kongres Male antante študentov.** Na seji sveta Male antante študentov, ki se je lani vršila v Pragi, je bilo sklenjeno, naj se priredi prihodnji kongres Male antante študentov letos septembra v Bukarešti. Iz Češkoslovaške bo prišlo na ta kongres več sto visokošolcev, dobro udeležbo kongresa pa pričakujejo tudi iz Jugoslavije. To dni bo prisel v Beograd generalni tajnik Male antante študentov, da bo s predstavniki oblasti, rektorati in dijaškimi organizacijami razpravljal o raznih zadevah Zveze študentov Male antante in o kongresu. Zveza študentov Male antante posveča posebno pozornost praktični vzajemnosti, kakor so razne ekskurzije ter poletniška praksa tehnikov in medicincev.

• **Nacionalna ura radia.** O zgodovini in sedanjem položaju našega izseljenstva v Franciji, Belgiji in Luksemburgu to drevi predaval novinar g. dr. Alojzij Kuhar, ki kot bivši izseljenški komisar temeljito pozna probleme našega izseljenstva.

• **Diplomirani inženjerji.** Bil na ljubljanski univerzi za inženjerje gradbene stroke g. Marjan Prezel, sin višjega davčnega kontrolorja v pok. v Ljubljani. Čestitamo!

Tango, foxtrott, nove plesne kamor nos — vrag naj nese. Mi, kar nas je stare šole pa plesali bomo tole:

Valček, češko besedo, četvorko, a za konec Micka, Franc, vsak rad pleše »povstertance«.

Tabor in pa »Valčekov raj« vsak v soboto tamni naj! 7. III. 1936. — Tabor ob 21. uri.

• **Diplomirani filozofi,** ki bi sprejeli honorarno namestitev (14 Din od ure) na meščanskih solah, naj za tako službo zaprosijo (5 Din kolek) in prilože po dva prepis diplome, državljanke izkaznice in dokazila o zadostitvi vojaški obveznosti (po en prepis kolekovan z 2 Din) s temi originalnimi listinami vred bankski upravi. V prošnji lahko tudi navedejo zavod, kjer bi prevzeli pouk. Originalne listine se vrnejo po overitju prepisov.

• **Podporno društvo državnih in banovinskih uslužbenecv** dravske banovine ima svoj redni občni zbor v nedeljo 22. t. m. ob 9. zjutraj v beli dvorani hotela Unkova v Ljubljani, Miklošičeva cesta. Dnevni red: 1. Konstituiranje občnega zbora, 2. Poročilo odbora, 3. Poročilo pregledovalcev računov, 4. Dopolnilne volitve, 5. Predlogi odbora, 6. Predlogi članstva, 7. Slučajnosti, — Ob nesklepnosti se bo vrnil pol ure pozneje ravno tam s istim dnevnim redom nov občni zbor, ki bo sklepal veljavno ne glede na število prisotnih članov.

Z. K. D.

DANES OB 1/2 3 VESELA OPERETA LJUBEZEN DIKTATOR

Smeh, šala, petje, godba.

Renate Müller, Georg Aleksander, Kurt Vesperman, Otto Wallburg

• **Vdovam in sirotam državnih uslužbenecv** bo podelil Hranilni in posojilni konzorcij, kreditna zadruga državnih uslužbenecv v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9, trideset podpor po 200 Din. Nekolkovane prošnje, ki morajo biti glede navedbe siromašnosti in drugih v prošnji navedenih podatkov uradno potrjene po pristojni občinski upravi, ali po pristojnem okrajnem načelniku, se morajo vložiti najpozneje do 28. t. m. na naslov imenovan kreditne zadruge.

• **Ugodnosti sabljačev in diplomiranih sestram.** Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična vozna cena na državnih železnih linijah vseh sabljaških klubov, ki bodo sodelovali na kongresu Jugoslovenske sabljaške zveze v Zagrebu 2. in 3. maja t. l. Ugodnost bo veljala od 19. aprila do 6. maja. Nadalje je dovoljena polovična vozna cena članicam društva jugoslovenskih diplomiranih sestram, sekcia dravske banovine, ki se udeležijo zborovanja v Ljubljani 7. in 8. marca. Olajšava velja od 6. do 10. marca.

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 21-24

Samo še danes ob 4, 7/4 in 9/4 uri

ANA STEN

v velifilmu

NANA

po motivih slovitega E. Zolajevga romana. Film velike ljubezni in triumfov. Film kakršnega Ljubljana še ni videla.

• **Smrt ugodnega šolnika.** V Slovenjgradu je po kratkem bolehanju umrl g. Ljudevit Stasny, šolski nadzornik v pokouju, v 74. letu starosti. Ugodnega pokojnika, ki je bil na glasu odličnega šolnika, bodo jutri ob pol 15. položili k večnemu počitku. Blag mu spomin. Žalujemo naše iskreno sožalje!

• **Smrt zaslužne Sbrkinje.** Ves Zajčar z okolice je spremljal na zadnji poti pokojno Milunko Miletičev, mater bivšega ministra Krste Miletiča in soprogo pokojnega prote Ljubomira Miletiča, ki je bil soustanovitelj radikalne stranke, vodja znanega zaječarskega upora, po osvoboditvi južne Srbije pa prvi prototajer v Skoplju. Pokojna Milunka se je zaslužno udeleževala v narodnem pokretu.

• **Sava pada.** Po poročilu železniške uprave je Sava med Sremsko Račo in Bosom dosegla v veliki dolžini železniški nasip, vendar je le na dveh krajih preplavila proggo. Od srede zvečer voda stalno pada in je pričakovati, da se čimprej obnovi redni železniški promet.

• **Ureditev jadranskih pristanišč.** Vprašanje unske železniške proge je vendarle rešeno, spitiški odgovor pa ni tak, da bi moglo uspešno služiti razvoju prometa. Ravno tako so tudi pristanišča slabo urejena. Največ novih naprav in preureditev je potrebnih v Šibeniku in Metkoviću. V Splitu čakajo na prihod prometnega ministra, da bi mu razodeli vse nujne zadeve, ki so v najtesnejši zvezi s prometnimi, turističnimi in splošno gospodarskimi vprašanji.

• **Eksplziv v polenu.** V vasi Miloševu v grafiškem srezu je bil proti učitelju Mitroviču naperjen nenavaden atentat iz maščevanja. Učitelj Mitrovič se je spril z nekimi mladimi vaščani in ko so ga nekoč v neki kavarni napadli, je v silobranu streljal in enega napadalca hudo poškodoval. O tej zadevi teče zdaj pravda, učitelj pa se je umaknil na malo posestvo svoje žene. Pred nekaj dnevi je natočil drva in ko so bila polena naložena na dvorišču, je nekdo skri-vaj vzel poleno, ga navrtal napolnil z nekim razstrelivom in potem poleno spet skrivaj položil nazaj. Ko je prišlo z eksplozivom napolnjeno poleno v peč, je silna detonacija pretresla vso hišo, peč se je razletela, po srečnem naključju pa ni bil nihče poškodovan. Primer nenavadnega maščevanja in atentata raziskujejo orožniki.

• **Tovarna JOS REICH** sprejema mehke in škrobljene perile v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u— Masarykov večer, ki bo drevi ob 20. v Trgovskem domu, je edina letošnja svetočana proslava te vrste v Ljubljani. Akademskemu odseku JČL je uspelo pridobiti za sodelovanje na koncertu znano operno pevko Pavlo Lovšeto, dalje g. opernega pevca Jožeta Gostiča, kons. C. Sviglja, ljub. godalni kvartet (gg. Pfeifer, Stančič, Sušteršič, Müller) ter akademski orkestr. Po koncertnem delu sledi prijateljska zabava s plesom, kjer igra Ronny. Pri tej proslavi se bodo izvajala samo najnovejša dela iz češkoslovaške in jugoslovenske glasbe, vsa posebej naštudirana za ta elitni večer. Javnost se vujdno napolna, da se udeležijo večera v čim večjem številu, da tako izkazuje svoje spoštovanje do svoločnega prvega prezidenta bratske CSR.

u— Gdč. Steljanja Fratričnika bo zapela na prihodnjem intinimnem koncertu Glasbene Matice ljubljanske, ki bo v ponedeljek 9. t. m. ob 20. v Hubadovi dvorani tri Novakove slovaške narodne pesmi. Poleg tega bomo še slišali razne skladbe za klavir ter violino in klavir sodobnih čeških skladateljev Haba, Jirak, Mozyes, Reiner in Schulhof. Izvajajo jih violonist Vekjet ter pianist Lipovšek in dr. Svara. Kratko predavanje o četrtstonskem sistemu mu imel Slavko Ostere. Ta intimni koncert nosi naslov Češka moderna glasba. Sedeži po 10, stojšča po 5 Din v knjižarni Glasbene Matice.

u— **Prirodoslovno društvo priredi svoje 11. predavanje** jutri, v soboto. Slišali bomo g. prof. S. Brodarja, ki bo govoril o »Stari kamni dobi v Jugoslaviji« in pri tem po dal skupen pregled dosedanjega dela in nazorov nanj. Spoznali bomo Slovenijo kot pravo provinco paleolitskih postaj. Predavanje bo v predavalnici mineraloškega inštituta na univerzi in se prične ob 18. Pridite vsi, ki se zanimate!

u— **Udruženje rezervnih oficerjev** — podobor Ljubljana ima svoj redni zbor v petek 20. t. m. ob 20. uri v društveni sobi, Kongresni trg 1-11.

u— **Rokovalci elektrotehnične stroke** bodo zborovali v nedeljo 8. t. m. ob pol 9. bo občni zbor Združenja elektrotehničnih obrti dravske banovine, v katerem so včlanjene vse elektrarne in samostojni elektrotehniški in elektroinstalaterji. Občni zbor bo v beli dvorani hotela »Unione«.

u— **Zborovanje obrtnikov** v Ljubljani, sklicano za nedeljo 8. t. m. je prepovedano!

vo materino znamenje. Toda občutljivost sama ne zadošča: poleg žive inteligence, fantazije in muzikalnosti za besedno umetnost je treba nedesa silnejšega, v čemer nekateri vidijo genija, drugi demona in kar je iracionalna skrivnost slaherne umetnosti.

Stritar je bil pisatelj, toda ni bil umetnik po tisti točni dinstinkciji, ki jo postavljajo med ta dva pojma F. X. Šalda. Kot pisatelj in avtor številnih pesmi je bil epigon velikih mojstrov, zato si je v naši poeziji ustvaril čelo šolo, ki pa je delal v glavno slabe rezultate. (Še v naših dneh se tu in tam pojavlja kak zapozneli dedič Stritarjeve pesniške akademije). Vzrok ni samo v tem, kakor omenja dr. Prijatelj, da pri nas ni bilo pravih tal za francoski sentiment kot protest proti hladnemu psevdoklasicizmu, marveč tudi v tem, da Stritar kljub vsemu formalističnemu naporu ni imel magične sile resničnega pesnika. Njegovi epigoni so sprejemali iz Stritarjevih pesniških čas kak razredčeno vino, ki ob povprečni tvorini naderjenosti in tako formalnem, nepretresljivem vplivu ni moglo dati nič drugega nego to, kar je dalo.

Vzlic vsemu je bil Stritar, ta prvi »zornar« Dunajskega Zvona, naš kulturi potreben. Kaj bi bilo slovensko slovstvo brez tega žlahtnega vzpodbujevalca in sposobnega delavca?

★

u— **Zveza jugoslovenskih naprednih starešin** priredi danes 6. t. m. ob 20. v restavraciji Zvezda članski sestanek s predavanjem dr. Mihelaka »Naš problem brezposelnosti ročnih in umskih delavcev«. Odbor.

u— **II. mladinski koncert** bo v nedeljo 8. t. m. ob 11. uri v Filharmonični dvorani. Kolorturna sopranistka gdč. Zupčeva tapoje arije iz oper »Mignon«, »Veselo šene Windsorake«, »Sviliški brivci« in »Angelinac«. Tenorist Jože Gostič pa zapoje arije iz »Gorenjskega slavčaka«, »Mojstrov pevec norimberških« iz »Wertherja« in »Turandot«. Oba pevca pa zapojeja dueta iz opere »Carmen« in »Lucia di Lammermoor«. Uvodno besedo k mladinskemu koncertu, ki ima naslov »Arija«, govori skadatelj Adamič, pri klavirju je prof. Lipovšek. Sopred, ki je obenem vstopnica, velja 3 Din.

u— **Društvo »Sočac«** matica vabi vse članstvo, prijatelje in sploh vse prebivalstvo Ljubljane k zelo aktualnemu predavanju, ki bo v soboto 7. marca v salonu »Pri levu« ob 21. uri. Ta večer bo govoril prof. trg. akademije g. inž. Bruno Gombač o »stirpenih plinih in obrambi civilnega prebivalstva pred plinskimi napadli«. Predavatelj bo pojasnil, kaj so strupeni plini in najnevarnejše fiziološke lastnosti njih ter individualno in kolektivno obrambo pred plinskimi napadi. Referent za zaščito mesta Ljubljane, g. Slavko Turel bo nato dodal še nekaj splošnih pripomb o potrebi organizacije obrambe. Ne zamudite tega večera ter si ga rezervirajte za »Sočac«. Vstop vsem prost.

u— **Koroški Korošice!** Prijatelji Koroške! Jutri v soboto je v dvorani pri »Sestici« v Ljubljani III. koroški družabni večer v tej sezoni. Na sporedu je: Nevezan pogovor o srednjeevropskih vprašanjih, ki ga bo vodil koroški rojak urednik g. Lojze Kuhar. Začetek ob pol 21. uri. Klub koroških Slovencev.

u— **Sokol Šiška, G. Bučar** predava drevi ob 20. uri Lužički Srbi v preteklosti in sedanjosti. Po predavanju film »Muzej živih lutke«. Vstopnina 3 Din.

Ali je Vaša prebava v redu?
VZEMITE ZVEČER DVE DO TRI MALE
ARTIN-DRAZEJE
in zjutraj boste imeli lahko izpraznjenje.
Dobivajo se v vseh lekarnah
v škatlicah po 12 dražeji Din 8.—
in v vrečkah po 2 dražeji Din 1.50
Ogl. reg. pod št. 7724/34.

u— **Sokolsko društvo III.** v Ljubljani na Tyrševi cesti priredi v počastitev češkoslovaškega državnega praznika 7. t. m. ob 20. predavanje: Dr. T. Masaryk ter njegovo delo za Slovanstvo in Sokolstvo. — Predava brat starosta, udeležba za Sokole obvezna. Vstop prost tudi nečlanom.

u— **Družabni večer javnih notarjev** bo v soboto, dne 7. t. m. zvečer v ogelni sobi restavracije »Zvezdec«.

u— **Združenje gostilniških podjetij** v Ljubljani vabi članstvo, da se udeležijo v obilnem številu pogreba dolgoletne članice, gostilničarke Josipine Kosakove. Pogreb bo v petek 6. t. m. ob pol 5. popoldne s Poljanske c. 21. Uprava.

u— **Kako kuhamo na električnem štedilniku**, bodo gospodinjice videle danes, ob 4. uri na Bregu 8. A. Vstop prost!

u— **Ribarsko društvo** v Ljubljani bo izročilo na svojem občnem zboru v soboto 7. t. m. ob 20. na slovesen način svojemu dolgoletnemu predsedniku g. dr. Ivanu Robidli diplomu o častnem članstvu. Društveniki se naj polnoštevilno udeležijo zborovanja.

u— **Mestna ženska Ciril Metodova podružnica** v Ljubljani ima svoj občni zbor v ponedeljek 9. t. m. ob 5. uri popoldne v družbeni pisarni, Beethovnova ulica št. 2. prilike.

u— **Obrtniško društvo** javlja, da se bo vršila samo »Pomladanska modna revija« neprekinjeno od 21. do 29. t. m. v Kazini. Toliko v pojasnilo!

u— **Občinstvo obrešamo**, da se drevi ne vrši koncert violinista Karla Rupla in da je preložen na petek, 20. t. m. v Filharmonični dvorani.

u— **Niti v sanjah, niti v kinu** si človek ne more predstavljati vseh zabavnih situacij, v katere zabredle svetovni politiki. Jovanče Micić. Preko Budimpešte, Amerike, zamorskih otokov Kitaja in Perzije se vrne v svojo ljubljenjo Jagodino. — Vse je v najboljšem teku za njegov dostojni prihod. Njegov nastop v operi bo zadovoljil vse, ki ljubijo smeh, humor in malo »zlate jezik«. Vstopnice se rezervirajo v operi še sedaj, na kar opozarjamo predvsem čestilce Br. Nušića in srbsko kolonijo.

Bodoče matere

morajo skrbeti da se izognejo vsaki lenosti prebavi, posebno zapelki, z uporabo naravnih

FRANZ-JOSEFOVE grenčice.

FRANZ-JOSEFOVA

voda se lahko pije in deluje v kratkem času brez neprijetnih pojavov.

Ogl. reg. št. 15495/35

Leta 1923 smo ga pričakovali v Mariboru. Aspanški samotar se je vračal v domovino. Trudoma se je prikazal pri vagonem oknu: patriarh slovenske literature, mož, ki je z Levstikom »kronpije« kele, ki je delal z Jurčičem, ki se je prekal s prvaki in mladostovskimi filistri, ki je pesniško oplodil Gregorčič in sploh pripravil ta vsej naši novejši literaturi.

Spomini na Josipa Stritarja

Leta 1909. je popularni nemški pisatelj Peter Rossegger izdal znani poziv na vse premožnejše rojake, naj podpišejo znesek po 2000 K za »Schulvereine«, a znesek je plačljiv šele tedaj, ako se v 5 letih prijavijo 1000 podpisnikov. Z nabrano ogromno vsoto 2 milijona kron bi gradili »Schulvereine« nove nemške šole ob jezikovnih mejah. Ni bilo treba čakati 5 let, ker že po enem letu sta bila vplačana 2 milijona kron, a vedno so se prijavljali novi podpisovalci. Z nabranim denarjem je začel »Schulvereine« graditi tipične »Rossegger-Schule« najprej med Slovenci, tako v Vuzenici, na Pragerskem, v Poljanah, v Lazihi, v Rodinah itd. Rossegger pač ni slutil, da postane s tem dobrotnik slovenskim ob-

ELITNI KINO MATICA
ŠE SAMO PAR DNI in pokazali Vam bomo veliko glasbeno delo
VESELO KOMIČNO OPERO
MARTA
poje slavni HELGE ROSWAENGE tenor berlinske opere in
CARLA SPLETTA poznana radio-pevka.

u— »Kikiriki« zabavno Lotharjevo-Wodehousovo veseloligro uprizore v Sentiakobskem gledališču v soboto 7. in nedeljo 8. t. m. ob 20.15. Slagar sezone. Pri sobotni predstavi proslavi eden prvih igralcev odra g. Lavrič svoj 300. nastop. Ker je za predstavo veliko zanimanje, naj kupi ceno občinstvo vstopnice že v predprodaji.

u— **Vesela biogovest** za naše brezposelnice. Kakor smo že včeraj zabeležili, je mestni župan dr. Adlešič izdal vsem magistratnim uradnikom strogo zaпов, da ne smejo dajati zastopnikom javnega mnenja nobenih informacij več. Kljub temu pa se je včeraj raznesla med brezposelnimi, ki imajo med sabo vsakakor bolj organizirano poročevalsko službo, kakor jo dopuščajo

vesele novice, da je banska uprava nakazala iz sredstev bednostnega fonda mestni občini za naše bridke razmere precej velik znesek in da je mestni socialni urad začel včeraj izplačevati brezposelnim družinski očetom izredne podpore. Vesti si cer ne moremo kontrolirati, ker so nam uradni vira po odredbi g. župana zaprti, a kakor nam poročajo iz krogov brezposelnih delavcev, je te dni na mestni socialni urad izredno velik naval.

u— **Ogromen naval** na bolnišnico. Kakor nam poročajo iz uprave občne državne bolnišnice, so včeraj v sprejemnem uradu prekonali številko 5000 sprejetih osebno-vancev, kar pomeni vsakakor izreden re-

Jože Lampret iz Loške vasi pri Ponikvi 16. februarja napadel 29 letnega posestnikovega sina Jakoba Slatinska s Slatine pri Ponikvi in mu s motiko razbil lobanjo, da so izstopili možgani. Slatinska so prepeljali v bolnišnico kjer je v sredo podlegel.

V operi MARTA pojeta slavni tenor
HELGE ROSWAENGE
in CARLA SPLETTA

o— **Enoletni otrok** živa bakla. V Bukovici pri Laškem se je v sredo igrala enoletna rdarjeva hčerka Anica Dornikova doma z bencinom. Pri tem je prišel bencin v dotiko z ognjem in se vžgal. Plamen je zajel otroka, ki je bil v hipu ves v plamenih. Otroci, ki mu je zgorela obleka, je dobili hude opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

JAFFA pomaranče so dospelo!

Ako hočete v istini dobro pomarančo, tedaj zahtevajte Jaffa pomarančo. Jaffa pomaranče so polne okusnega soka, ki prijetno posvežuje. So teta odličnega Jaffa sadja, poln soka, prečisti ves organizem, daje vam mladostni izgled in vas varuje pred zimskimi boleznimi.

Kaj je vzrok, da so te izredno velike pomaranče tako dobre? Deloma soka, deloma zemlja a deloma tudi klime Palestine.

Glejte, da dobite originalne pečetice Jaffa pomaranče, ki so zdaj v prodaji.

Jaffa
pomaranče in
Grapefruit.

JAFFA POMARANČE
SO VSE NAJSOČNEJŠE
Proizvod Palestine.

o— »Vesela božja pot«. Ljubljanska drama je uprizorila v torek zvečer v celjskem gledališču to učinkovito in prijetno veseloligro. Režija prof. Šesta je bila skrbna in je dala igri s pravilnim oblikovanjem novo življenje. Izvrstne like so ustvarili vsi igralci. Scenarije so bile zadovoljive, procesija pa bi bila morala biti številnejša. Gledališče je bilo nabito polno.

Občinstvo se je pričrno zabavalo in je po vsaki sliki burno aklimiralo igralce.

o— **Podaljšanje daljnovidca KDE** od Rogatec. Krajnske deželne elektrarne, ki nameravajo elektrificirati kraje med Celjem in Rogatecem, bodo sgradile 30 km dolg daljnovid na napetostjo 20.000 voltov od Ljubee pri Celju do Rogatec s transformatorskimi postajami na Grobelnem, v Šmarju pri Jelšah, Mestinju, Rogaški Slatini, Sv. Križu, Rogatu in Straži. Komisijki ogled in obravnavo bo v četrtek 12. t. m. s sestankom ob 8. zjutraj pri celjskem kolodvoru.

o— **Novo srečke** za 32. kolo državne razredne loterije so prišle in se dobijo v podružnici »Jutra«. Zrebanje bo 7. in 8. aprila.

o— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 velfilm »Traumulus« in svočni tednik.

MARTA

BO SENZACIJA ZA LJUBLJANO

vplivom je pričel pisati. Iz svojega dunajskega kroga je vodil boj zoper priskutno prvaštvo in primitivno koseščino mnogo lažje in elegantneje, kakor ga je mogel Fran Levstik, ki se je bil moral v malomestni Ljubljani, pod moralno nagajko prvakov, boriti za kosček kruha. Tako je Stritar stopil na vodilno mesto v naši literaturi bolj pod vplivom vnanjih okoliščin, kakor pod notranjim imperativom tvorne narave. Širokost njegovega duha je daleč presegala globokost njegovega talenta, ugotavlja dr. Prijatelj, in vendar je v naših razmerah mogel in moral postati resnična centralna osebnost slovenske literature. Tanjša plast Stritarjeve umetniško-tvorne nadarjenosti se je zlasti razredčila v poznejših letih njegovega življenja, v dobi mladinskih »Lešnikov« in ljudskih knjig in v času, ko je dal pod starm, zanj, borca za mir, tako značilen psevdonimom Boris Miran, »Strunem slovo«.

Stritarju je nedostajalo globoke izvirnosti in napadalne sile; v njegovem delu nikjer ne čutiš ostrega vetra, ki pretresa vse, česar se dotakne, marveč samo blagodejno sapo, ki te poboža ob lepih večerih. To, kar je napisal, ni poteklo iz elementarne, do bolečine zavestne notranje nujnosti, ki jo je Prešeren tako krasno označil v svojih verzih o pesniku in njegovem poslanstvu. Stritar je pač imel tisto povzeto občutljivost, ki jo sam zahteva pri pesniku in v kateri vidi pesnikovo

Prikazal se je pri oknu slaboten, naglušen, slaboviden starček: kakor fantom naše preteklosti je vstal in utrujeno izgledal za šipo. V tej prikazni je bilo nekaj tragičnega, in nepozabno se je vtisnila v spomin njegova že v večnost zaslanja glava.

Tako je prihajal umirat v domovino.

— o.

meno na najpopularnejšega slovenskega literata Josipa Stritarja na Dunaju, naj bi pristopil svojim rojakom na pomoč po Rosseggerjevem zgledu. (Pieec se je seznanil s slavnim pisateljem o priliki proslave njegove 70-letnice v Narodnem domu v Ljubljani leta 1906.)

Na svoje pismo je prejel kmalu sledeči odgovor:

V Aspangu, dne 5. sčca 1914.

Visoko čislani gospod rojaki!

Dragi prijatelji!

Vaše prepirajmo pismo me je kaj razveselilo; žal, da Vaši želji, kakor bi rad, ne morem ustreči. Za take spise, kakor si jih mislite Vi, je potreba nadepolnega mladostnega navdušenja. Srečen, kdor ga ima še dandanašnji pri nas; jaz ga nimam! Kam pa naj pogleda človek v naših časih po svetu, veliki »kasarni« okrog, da bi zagledal kaj veseliga, tolažiljivega!

Mene je, poleg moje starosti, še posebno pobilo in potrló, kar smo videli zadnje dni na Balkanu. Toliko krvi prelite, slovenske krvi, za kaj, komu v prid? Rumunu, Grku in Skiptarju; še celo premagani Turčin se lahko smeje; saj ga malo boli, pa vse simpatije »na zase, osebno nemški! Pa to bratovsko klanje! Pa se grozovitosti, smutota slovanstva!

Iz Maribora

a. Jugoslovansko-čehoslovaška liga ima danes zvečer ob osmih v lovske sobi hotel Orel svoj redni občni zbor, ki je združen z Masarykovim proslavo. Govori dr. Ljudevit Pivko Vabljani člani in prijatelji!

a. Zaključek planinske visoke šole. Zimskosportni odsek mariborske podružnice SPD je v sredo zvečer zaključil letošnji predavalni cikel. V prostorih Ljudske univerze je predaval g. Franjo Vilhar iz Ljubljane o temi: Nevarnosti v gorah. Predavanje, ki je bilo zelo dobro obiskano, je ponazorjal odlični predavatelj s skopičnimi slikami. Pred predavanjem je iskreno pozdravil predavatelja g. Ljudevita Strašnika in imenu zso SPD ter sporočil da se bo vršil praktični tečaj o reševanju, o nevarnostih v naših gorah itd. meseca julija ali avgusta na Peel.

a. Zamenjavo vojašnice in nakup vojaških skladišč za carinarico. Oboje tvori že več let predmet obravnavanja in se zlasti vprašanje mariborske carinarice in carinskih skladišč vleče že vsa leta po prevratu. To vprašanje pa je tesno zvezano z vprašanjem zamenjave vojašnice in se zadevna pogajanja med erarjem in občino vlečejo že nekaj let. Občina je pripravljena zamenjati svoje vojašnice za staro dravsko vojašnico, za staro vojaško skladišče nasproti Francovemu mlinu in vsa vojaška skladišča, ki jih deloma uporablja carina, deloma pa vojaška uprava. Načrti za novo carinarico in carinska skladišča se bodo še letos uresničili in je projektirana gradnja nove carinarice in carinskih skladišč v Einspielerjevi ulici v bližini potoka. O zamenjavi vojašnice in nakupu vojaških skladišč za carinarico bo mestni svet razpravljal na proračunski seji v torek 10. t. m.

a. Mariborska bolnišnica v banovini. skem proračunu. V smislu zadnjih postavk v novem banovinskem proračunu izkazujejo osebni izdatki 1.536.245 Din, od česar odpade na plače in določe 994.385 Din, na izdatke na pogodbeno in režijsko osebje pa 540.860 Din. Stvarni izdatki izkazujejo 3.425.000 Din. Plačilo oskrbnih stroškov in posebnih pristojbin predvideva 2.412.000 Din dohodkov.

a. Slabi zaslužki avtomobilov. V poročilu, ki ga je podala na zadnji letni skupščini uprava mariborskega prevoznika združenja, je navedeno, da število prevoznikovskih podjetij pade in se je od leta 1933, znižalo za 15 podjetij. Ta pade pa gre izključno na breme avtomobilov. Med tem, ko se je število prevoznikov s konji dvignilo od 122 podjetij v letu 1933 na 139 podjetij v letu 1935, se je število avtomobilov zmanjšalo od 179 na 146, tedaj za 33 podjetij. Vzrok? Zaradi pomanjkanja denarja je zaslužek avtomobilov vedno manjši.

a. Košaške novice. Predvčerajšnjim je imel občinski odbor košaške občine proračunsko sejo, ki jo je vodil občinski predsednik g. Cerinšek. Po otvoritvi in izjavi upokojenega ministra g. Vesenjaka je šest članov manjšine z njim vred zapustilo sejo, radi česar je bila seja nesklepčna in se bo vršila prihodnjo sredo. Vsa občinska odobornik, ki bi se seje ne udeležili, bo kaznovan z globo 200 Din. Tako je sklenil košaški občinski odbor, ki šteje 30 članov, po odhodu opozicijske šestorice.

a. Na Dravskem polju je zopet gorelo. Ogenj je uničil majarjo posestnika Avgustina Petra v Dobrovcih, ki trpi radi tega škodo nad 10.000 Din.

a. Kriminal. Iz shrambe splošne bolnišnice so ukradli novo konjsko opremo v vrednosti 1500 Din — V neki gostilni na Glavnem trgu je mlajši mož plačal ceha s ponarejenim 20 dinarskim kovancem, nato pa izginil.

a. Ker je streljal na ljubice je bil obsodjen 27 letni posestnik sin Franc Benko iz Trnovske vasi na 3 mesece strogega zapora, pogojno za dobo 2 let. V svojem zagovoru je Benko izpovedal, da je ni hotel usmrtiti, marveč se ustrašiti, ker mu je očitala, da hodi z drugimi ženskami.

a. Krvave posledice žganjeku. Pred malim kazenskim senatom se je vršila procesna dopolnilna razprava proti 62 letnemu posestniku Francu Mahoriču ter njegove, mu vinčarju Jožetu Cafutu iz Placarja, ki sta bila obtožena, da sta v Placarju pretepla Franca Rojsa tako hudo, da je dobil vrtino lobanje na levi temenici, zaradi česar mu je desna stran trupla delno ohromela. Dogodek je bil pripetli ob priliki žganjeku pri Mahoriču, ko so bili duhovi že precej razgretti. Mahorič je bil obsojen na dve leti robije ter na izgubo častnih pravic za dobo 3 let, Cafuta pa na dva mesece strogega zapora.

Oj ti Balkan, oj ti Balkan, Kri krvav si in solzan! Kri bratov v boju te močila, Solz bridkih rosa je polila; Slovanska slova razdejana Je v zemlji tvoji pokopana! Oj ti Balkan, oj ti Balkan, Brdsko te pomnil bo Slovan!

Pa ta ruska politika, sam vrag jo razumi! —

Ali ta ljubi car nima dovolj sveta in ljudstva in dovolj siromaštva in bede v lastni deželi? Kar se to plete, in v prid, v škodo in pogubo je vsemu slovanstvu, posebno avstrijskemu!

Resegger pa jaz! On velikega mogočnega naroda slaven sin, jaz pa — Bog daj srečo Vašemu rodoljubnemu delu; da mi moje stanje ne pripušča kaj pripomoči, kakor bi rad!

Z rojaskim pozdravom!

Jos. Stritar

Seve se naš dobričina v marsičem ni več dobro orientiral in bi dines prišel do drugačnih zaključkov. Zadnje dobo svojega življenja je preživel po uslugi takratnega pokrajnškega namestnika Ivana Herbarja in ravnatelja dr. Štera v najlepšem kraju osvobodene domovine. v mojem rojstnem kraju Rogaske Slatini.

A. B.

Gospodarstvo

Nevarnost za gospodarski razvoj Ljubljane

Po predlogu novega proračuna bi se občinsko davčno breme povišalo za 11 milijonov, to je za 30% sedanjega bremen

V začetku februarja smo na tem mestu s številkami pokazali, kako pri nas v Sloveniji visoka samoupravna davčna bremenja že ogrožajo ves gospodarski razvoj in kako slovensko gospodarstvo izgublja konkurenčno zmožnost nasproti ostalim banovinam, kjer so samoupravna davčna bremenja znatno nižja. Pokazali smo, da kaže gospodarski razvoj zadnjega leta zlasti v statističnih številkah o zaposlenosti, da Slovenija vedno bolj zaostaja za ostalimi banovinami, kjer se gospodarska delavnost zopet znova dviga. Medtem ko smo v Sloveniji ostali na nivoju prejšnjega leta, industrijski podjetniki se zogibajo dravske banovine in ustanovljajo nova podjetja v drugih banovinah, predvsem zato, ker so tam davki nižji. Položaj se je v zadnjih mesecih še znatno poslabšal zaradi sankcij proti Italiji, kajti prenehanje izvoza v Italijo je zadelo predvsem Slovenijo, ki je pri izvozu lesa izključno navezana na italijanski trg.

Bolj kakor katerikoli drugi kraj v dravski banovini je naša Ljubljana v nevarnosti, da zaradi davčne preobremenitve zapade v popoln gospodarski zastoj in obstoja celo nevarnost, da se bodo gospodarska podjetja začela seliti iz našega mesta. Navedli smo že statistiko dr. Aranitoviča iz Beograda, ki je ugotovil, da znašajo mestna fiskalna bremenja v Ljubljani na prebivalca 578 Din nasproti 475 Din v Zagrebu, 292 Din v Sarajevu, 237 Din v Subotici itd. V Beogradu pa znaša vsa samoupravna davčna obremenitev le 495 Din na prebivalca, medtem ko znašajo v Ljubljani vsa samoupravna davčna bremenja (občinska in banovinska) okrog 900 Din in v Zagrebu okrog 650 Din.

Proračun brez pojasnil

Pričakovali smo, da bo občinska uprava v Ljubljani upoštevala vsa ta dejstva in bo skušala spraviti proračun v ravnotežje brez novih davčnih dajatev, kar se da izvesti seveda le na ta način, da se izdatki do skrajnosti črtajo. To ni tako težko, kakor se morda zdi na prvi pogled, saj je v proračunu vedno precej takih izdatkov, ki se jih v skrajni sili vendar lahko odpove. Zato je bilo ljubljanskemu prebivalstvu, tem bolj presenečeno, ko je bil predložen soboto razgrnjen predlog proračuna, ki predvideva prav nevarno in morda za bodoči razvoj Ljubljane usodno novo povišanje bremen.

Kakšen bo obseg povišanih davčnih dajatev javnosti še ni v celoti znano, kajti iz predloga proračuna, ki je bil razgrnjen na magistratu, to ni razvidno. Prejšnja leta je bil običaj, da je občinska uprava razgrnila javnosti na vpogled ne samo gol proračun, temveč tudi pojasnila k temu proračunu, ki vsebujejo na eni strani podrobno razvstitev izdatkov v okviru posameznih partij in pozicij, na drugi strani pa vsebujejo ta pojasnila tudi vse podrobnosti glede davščin, zlasti glede predlaganih davčnih stopenj, odnosno glede višine posameznih davščin. Iz razgrnjenega proračuna pa to seveda ni razvidno in tako javnost prav za prav še danes ne ve, kakšni so predlogi za nove odnosno povišane davščine in so znani le predvideni dohodki od posameznih davščin, ki pa glede davčnih stopenj samih nič ne povedo. V tem pogledu je proračun še toliko manj pregleden, ker je sestavljen za veliko Ljubljano in je posamezne postavke težko primerjati z lanskim proračunom. Določba zakona o mestih, da mora predsednik mestne občine razgrniti proračun na splošni vpogled občinstvu, izgublja s to novo prakso glavni smisel, tudi glede na nadaljnjo določbo zakona, da ima vsak občan pravico staviti k predlogu proračuna svoje pripombe, ki jih mora skupaj s proračunom predložiti predsednik mestnemu svetu. Kako naj občani stavijo k proračunu pripombe, če iz tega proračuna ni razvidno, v kakšni meri se bodo pobirale mestne davščine.

Za 11 milijonov novih davkov

Kakšen bo obseg novih davščin, kakor rečeno, še ni točno znano, kar se vse drži v strogih tajnostih in tudi na magistratu po najnovejših navodilih ne smejo o tem dati nikakih informacij. Zadnje dni so ponovno zborovali predstavniki gospodarskih organizacij in so sklepali o korakih, ki jih je treba napraviti, da se prepreči tako huda nova bremenja. Poročali smo že, da je predvideno povišanje občinske določe na neposredne davke od 45 na 60%, kar predstavlja samo za prebivalstvo stare Ljubljane povišanje obremenitve za 22 milijona Din. Povišanje vodarine v starih hišah od 6,5 na 8,5% in v novih hišah od 4 na 8% ter kanalske prestopnine v starih hišah od 2 na 3% in v novih hišah od 1 na 3%

Proslava Stritarjeve 70 letnice na Dunaju

Ob Stritarjevi stoletnici se spominjamo njegove proslave pred 30 leti na Dunaju, ki je bila znamenita zlasti zato, ker se je ob tisti priliki spet enkrat pokazala tevtovska besnost dunajskih buršakov. Nevarnost je, kako strast včasih preseleti tudi izobražence zlasti v nacionalnem pogledu. Sicer tako mirni in dostopni Francozi so povzročili v pariški operi pri prvi vzporeditvi »Tanhauerja« velik skandal; nemški buršaki so v dunajski dvorni operi s skandalom pri vzporeditvi Dvojakove opere »Selma« sedelke za desetletja onemogočili proizvajanja slovenskih del v nji, dokler ni genijalni njen direktor Gustav Mahler v nji udomačil češka in ruska glasbena dela svetovne slave. In skromna proslava slovenskega pesnika in pisatelja Josipa Stritarja je 1906. pet bila povod skandaloznemu nastopu buršakov.

Ko so izvedeli, da hočejo dunajski Slovenci počastiti 70letnjo slavljenico in v službenega rojaka ter da so v ta namen najeli dvorano v paviljonu v mestnem parku, so hoteli s pretnjami bojkota kavarni in restavracije izsiliti od najemnika, da odreče uporabo dvorane. Mož pa je bil značajan in se ni vdal. Zato so nemško nacionalni listi pričeli pripovedovati, kako grozen atentat na nemško mesto dunajsko je proslava slovenskega pesnika, ki so ga sicer silkali kot malopomembnega. Tako so

predstavljali za prebivalstvo stare Ljubljane povišanje davčnega bremenja za 4,5 milijona Din. Končno je predvideno v proračunu precejšnje povišanje občinske uvoznine, tako da bi se dohodki povečali za 5 milijonov. Za prebivalstvo stare Ljubljane pomenijo navedene povišane davščine novo breme v višini 11 milijonov Din ali povprečno 180 Din na prebivalca in leto. Povprečno občinsko davčno breme starega ljubljanskega prebivalstva bi se torej s tem proračunom povišalo od sedanjih 580 na 760 Din na prebivalca, kar bi predstavljalo v primeri s sedanjim 2,5 itak visokim bremenom povišanje za preko 30%.

6 milijonov davka na vodo

Kaj pomeni predlagano povišanje vodarine nam kaže proračun mestnega vodovoda, ki izkazuje po razgrnjenem predlogu po odbitku vseh stroškov čisti donos v višini 6.213.000 Din. V Ljubljani naj bi se torej samo na vodo naložilo davčno breme v višini preko 6 milijonov Din.

Kakor rečeno, je predvideno povišanje dohodka od mestne uvoznine in trošarine za preko 5 milj. t.j. od 19,2 na 24,2 milijona Din. V kakšni izmeri bodo povišane posamezne postavke je le deloma znano. Tako naj še trošarina na meso poviša od 0,50 na 1 Din za kg, trošarina na moko od 6 na 10 Din pri 100 kg, na testenine od 6 na 25 Din, na riž od 40 na 60 Din za 100 kg, nadalje na olje 0,50 na 1 Din za kg, na sladkor 0,01 na 0,50 Din za kg, na žito kavo od 0,10 na 0,50 Din za kg.

Naše gospodarstvo v januarju

Iz mesečnega statističnega poročila Narodne banke za januar posnemamo naslednje zanimive podrobnosti.

Zunanja trgovina s posameznimi državami. Kakor smo že pred dnevi poročali, je naš izvoz v januarju v primeri z decembrom sicer sezonsko nazadovol od 352 na 289 milijonov Din, vendar je bil tri tem za 21 milijonov večji, nego v istem mesecu prejšnjega leta, in to navzile prenehanje izvoza v Italijo. Tudi v januarju je bil naš izvoz v Italijo malenkost in je znašal le 4,1 milijona Din (lani 50,3) uvoz pa komaj 0,1 milijona Din (lani 35,7). V zadnjih mesecih se je naš trgovinski promet z Italijo v primeri z letnimi meseci prejšnjega leta gibal takole (v milijonih Din; v oklepajih podatki za isti mesec prejšnjega leta):

	izvoz	uvoz
september 1935	70,9 (62,2)	26,6 (44,1)
oktober 1935	63,3 (76,8)	32,7 (53,5)
november 1935	53,8 (59,0)	27,3 (39,2)
december 1935	4,0 (69,4)	4,5 (46,2)
januar 1936	4,1 (50,3)	0,1 (35,7)

Dočim je lani v januarju znašal naš izvoz v Italijo preko 50 milijonov Din, je letos dosegel komaj nekaj nad 4 milijone. Uvoz pa je, kakor rečeno, znašal le 0,1 milijona Din (lani 35,7 milijona, predlanskim 50 milijonov).

Kakor nam kaže statistika izvoza v posamezne države smo v januarju po vrednosti ves izpadek izvoza v Italijo krili z značilno večjim izvozom v Nemčijo. V letošnjem januarju je namreč znašal naš izvoz v Nemčijo 107,8 milijona Din in je bil še enkrat večji nego je bil lani v januarju, ko je znašal le 52,8 milijona Din; v predlanskem januarju pa smo izvozili v Nemčijo le za 16,7 milijona Din, in je bil torej letos izvoz v primeri z predlanskim januarjem šestkrat večji. Uvoz iz Nemčije je polagoma sledi povišanje našega izvoza, kar ima za posledico neljubo naraščanje naših izvoznih terjatev. Letos v januarju smo uvozili iz Nemčije za 59,8 milijona Din blaga, medtem ko je lani znašal uvoz 36,8 milijona Din, predlanskim pa 32 milijonov. Seveda pa nam nemški trg ravno za les ne nudi nikakega nadomestila.

Promet z Avstrijo in Čehoslovakijo se prilično drži na lanski višini. V Avstrijo smo v januarju izvozili za 43 milijonov Din (lani za 40,7), uvozili pa smo iz Avstrije za 37,4 milijona Din (32,1). V Čehoslovakijo je znašal izvoz 20,1 milijona Din (21,4), uvoz iz Čehoslovake pa se je prav znatno povečal, kar je očitno posledica velikega uvoza tekstilnih sirovin v tem mesecu, zlasti bombažne preje, ki smo jo prej dobivali iz Italije. V januarju smo iz Čehoslovake uvozili za 52,8 milijona Din nasproti 22,1 milijona Din v lanskem januarju. Povečal se je v tem mesecu tudi naš izvoz v Madžarsko na 12,3 milijona Din (lani 8,4) in naš izvoz v Grčijo na 10,2 milijona Din (lani 8,0).

Stanje hranilnih vlog

Hranilne vloge pri vseh bankah in hranilnicah v naši državi so se od 1. decembra

ltd. To je le nekaj postavk, glede katerih je predvideno povišanje.

Doklada bo najhitreje povilna na 75%

Kakor doznavamo, so v zadnjih dneh nastali vendar pomisleki glede povišanja trošarine na najvažnejše življenjske potrebščine, kakor so moka in sladkor in je zaradi tega finančni odbor mestnega sveta stvil predlog, da se predvideno povišanje trošarine na moko in sladkor črta, zato pa naj se doklada na neposredne davke še nadalje dvigne na 75%.

Glede na te dalekosežne davčne predloge smatramo za potrebno opozoriti merodajne faktorje v mestnem svetu na navodila za sestavo mestnih proračunov, ki jih je izdal finančni minister g. Letica in so bila objavljena v »Službenih Novinah« dne 31. julija 1935. Ta navodila pravijo, med drugim naslednje:

Fin. minister Letica ne dopušča nobenih novih davkov

»Ko se izdeluje predlog proračuna dohodkov po § 116. zakona o mestnih občinah je treba uporabljati največjo pozornost in obzirnost. Zajemčeni morata biti zmožnost in pravičnost bremen; zato je treba strogo upoštevati plačilno moč meščanov. Za merilo v tem pogledu naj bodo dejanski dohodki v letu 1935/36 in samo v mejah teh zneskov se je gibati. Stopnja določe ne sme biti nikdar in nikoli večja od stopnje, ki je odobrena za tekoče leto. Uvesti nove davščine ne bo odobreno; nasprotno, pri obstoječih se izvrši revizija, in se tiste, ki so pogosto in vedno prevelike in ne ustrezajo vrednosti proizvodov in uslug, za katere se pobirajo, ukinejo ali znižajo.

lanskega leta do 1. januarja t. l. povečale za 105 na 10225 milijonov. Brez kontokorrentnih vlog pri Državni hipotekarni banki, ki v statistiki do aprila lanskega leta niso bile upoštevane, je znašalo stanje dne 1. januarja t. l. približno 9,85 milijonov nasproti 9,945 milijonov pred enim letom in 9,839 milijonov pred dvema letoma. Povišanje nasproti prejšnjim letom je pripisati v celoti prirastku vlog pri državnih denarnih zavodih, kajti vloge pri Državni hipotekarni banki in Poštni hranilnici so znašale 1. januarja t. l. 2020 milijonov Din, nasproti 1750 milijonov pred enim letom in 1435 milijonov pred dvema letoma. Pri 20 največjih bankah v naši državi so v nasprotju z razvojem v prejšnjih mesecih vloge od novembra na december nekoliko popustile, in sicer za 119 na 3050 milijonov (pred enim letom 3176). Precej pa so narašale ob koncu leta blaginjska gotovinska sredstva teh 20 največjih bank, in sicer od 291 v novembru na 403 milijone Din (pred enim letom 276 milijonov).

Promet na borzah

Promet z efekti na jugoslovenskih borzah je v januarju hudo nazadovol in je znašal le 199 milijonov Din nasproti 73 milijonov v lanskem januarju, 46 milijonov v predlanskem januarju in 12 milijonov v januarju 1933. To je pripisati mrtvili na tržišču državnih papirjev. Dovizni promet pa je bil zopet zelo velik, kar je v zvezi z razširjenjem prometa v pravnem kringu. Dovizni promet je znašal namreč v januarju 199 milijonov nasproti 116 milijonov v lanskem januarju in 9 milijonov v predlanskem januarju.

Gospodarske vesti

== Pojasnilo kraljevske banke uprave glede pobiranja banovinske trošarine na vino in vinači mošt. ==Gostilničarski vestnik je v številki od 4. marca priložil članek, ki bi utegnil javnost dovesti do napačnih zaključkov. Zato pojasnjuje kraljevska banska uprava, da se pobira banovinska trošarina na vino in vinači mošt v dravski banovini na osnovi zakonitih predpisov in po predhodnem sklepu bankega sveta. Razsodba državnega sveta št. 35112/35, na katero se »Gostilničarski vestnik« sklicuje, stoni na napačni predpostavki, da banški svet o uvedbi trošarine sploh ni sklepal, a poleg tega se nanaša samo na konkretni primer nekega gostilničarja in nima načelnega značaja. Banska uprava opozarja javnost, da ne bi po ne-potrebnem vlagala prošelj za povračilo te trošarine, kajti vse take prošnje bodo kot neutemeljene zavrnjene.

== Uvoz perutnine v Nemčijo zopet dovoljen. ==Mariborski okrajni odbor Kmetijskih podružnic je prejel v zvezi s vlogo, ki jo je bil naslovil na ministertvo za trgovino zaradi ovir pri izvozu perutnine v

udeležil slavlja, je bilo umevno in vsakdo je razumel, da se njemu samemu nikakor ni kazalo izpostavljati se sramotojnu pobešelim nacionalcem. Polagoma se je po večernem kravalu unesla besnost; morda so se demonstrantje sami naveličali svojega početja, morda jih je razgnala policija, pritožni polnoči je bilo povsem mirno. Mi pa smo zvečne vztrajali do ranega jutra v veselo razpoloženi družbi.

Dr. Fran Glušič.

PRI ŽENAH, KI TEPE LETA IN LETA ZARADI TEŽKE STOLICE, pokaže uporaba naravné

FRANZ - JOSEFOVE

grendice, užite ajutraj in zvečer po četrt čaše, dobre uspehe. Tudi občutljivejši pacijentke uživajo rade

FRANZ - JOSEFOVO

vodo, ker se že v kratkem času pokaže prijeten učinek.

Opil. reg. št. 1045/28

PRIDE VESELA KOMIONA OPERA MARTA

Nemčijo zanjšljivo sporočilo. V svojem odgovoru sporodu namreč ministertvo okrajnemu odboru, da je Nemčija dovolila za mesec marec kontingent za uvoz zlatane perutnine. Del tega kontingenta v vrednosti 400.000 mark odpade na področje bivše mariborske oblasti. V zvezi s tem so se cene perutnine zopet zvišale in je zaenkrat preprečen udelež, ki je s prepovedjo uvoza perutnine v Nemčijo občutno ogrožal existenco mnogih naših obmejnih kmotvalcev.

Borze

5. marca

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaj deviz ostali v glavnem nespremenjeni. V pravnem kringu so se avstrijski šilingi anglovali kakor včeraj po 9,40, angleški funti pa po 250. V zagrebškem pravnem kringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 9,3150, v angleških funtih po 250, v grških bonih po 32,85 in v španskih pezeta po 6,35. Nemški kringiški čeki so ponovno nekoliko popustili in so se trgovali v Ljubljani po 14,10, v Beogradu po 14,0047, v Zagrebu pa po 14,03 odnosno za 15. marec po 14,05.

Na zagrebškem efektornem tržišču je vojna škoda naprej popustila in je bila zaključena po 357, pozneje je bil promet po 359, ob sklepu borznega sešestaka pa je bil za beležen tečaj 356,50 — 357,50 (v Beogradu je bil promet po 357,50). 7% invest. posojilo se je nekoliko okrepilo in je bilo zaključeno po 80, v 6% begluških obveznicah pa je bil promet po 65 (v Beogradu po 64,50).

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2965,65 — 2980,24, Berlin 1749,20 — 1763,08, Bruselj 735,26 — 740,32, Curih 1424,22 — 1431,29, London 214,83 — 216,89, Newyork 4279,69 — 4316, Pariz 287,75 — 289,18, Praga 180,47 — 181,58.

Curih. Beograd 7, Pariz 20,050, London 15,1250, Newyork 303, Bruselj 51,6750, Milan 24,25, Madrid 41,8750, Amsterdam 208,2250, Berlin 123, Dunaj 56,90, Stockholm 77,9950, Oslo 75,9750, København 67,50, Praga 12,68, Varšava 57,7250, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 356,50 — 357,50, za marec-april 358 bl, 4% agrarne 44,50 — 45,50, 6% begluške 64,50 — 65, 6% dalm. agrarne 60,50 — 61, 7% invest. 78 — 80, 7% Blair 72 bl, 8% Blair 80 — 82; delnice: PAB 239 — 240, Trbovoljska 120 — 128, Sečera Osijek 135 den.

Beograd. Vojna škoda 357 — 357,50 (357,50), 6% begluške 64 — 64,75 (64,50), 7% invest. 80 — 81, 7% stabiliz. 79,50 bl, 7% Blair 72,50 bl, 8% Blair 81,75 bl, Narodna banka 6000 — 6620, PAB 238 — 239 (239).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 5. marca. Začetni tečaji: pšenica: za maj 100,625, za julij 89,875, za sept. 88,625; koruza: za maj 61,25, za sept. 61,375.

+ Winnipeg, 5. marca. Začetni tečaji: pšenica: za maj 83,625, za julij 84,625, za okt. 80,125.

+ Novosadska blagovna borza (5. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: baška 157 — 159; okol. Sombor 156 — 158; baška ledja Tisa 160 — 162; ledja Begej 159 — 161; slavonska 160 — 162; sremska 158 — 160; banatska 156 — 161. Oves: baški, sremski in slavonski 135 — 137,50; Jermen: baški in sremski, 64 kg 137,50 — 145. Koruza: baška in sremska 104 — 106; banatska 104 — 105. Moka: baška in banatska »0g« in »0gg« 245 — 265; »2« 225 — 245; »3« 205 — 225; »4« 190 — 205; »7« 160 — 170; »8« 105 — 110. Otrobi: baški sremski in banalski 94 — 98. Fitol: baški uzančni 190 — 200.

BOMBAZ

+ Liverpool, 4. marca. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaji: za marec 5,74 (prejšnji dan 5,79), za julij 5,57 (5,62).

+ New York, 4. marca. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za marec 11,15 (11,18), za julij 10,31 (10,35).

Družabni večer ljubljanskih oficirjev

V okusno dekorirani veliki sokolski dvorani na Taboru so priredili aktivni in rezervni oficirji ljubljanske garnizije v sredo svoj tradicionalni družabni večer, ki je uspel nad vse sijajno. Poleg najvišjih vojaških dostojanstvenikov s komandantom divizije, generalom Nedeljkovičem in njegovim pomočnikom gen. Jovanovičem na čelu so poč

Želodec duševnega delavca

Po možganskem delu — okisanje krvi — Snovi, ki pospešujejo izločanje želodčne kisline — Jejite več mesa in mlečnih izdelkov

V starejših fizioloških raziskavah nalezljivo na ugotovitev, da presnova in izmenjava energije pri duševnem počivanju in pri duševnem delu ne izkazuje nobene vidne razlike. Duševni delavec bi potemtakem potreboval le neke temeljne, minimalne izmene, ki je potrebna organizmu pri telesnem miru. Iz tega bi bilo tudi sklepati, da zadostuje duševnemu delavcu manj hrane nego telesnemu, in tako so v resnici tudi sklepani, posebno neki krogi, ki smatrajo telesno delo za edino pravo delo, duševno pa menda za nekakšno zabavo.

To pa je popolnoma pogrešno. Možgani se utrudijo prav tako kakor delujoče mišice, in to tem bolj, čim več dela jim nalagamo. Pri različnih oblikah mišičnega dela presnova lahko na preprost in točen način izmerimo, natančno lahko določimo, koliko kalorij potrebuje človek za neko določeno delo. Kalorije — to so hrana. Za duševno delo nam je doslej nedostajalo takšnega merila. Nova raziskavanja pa nam kažejo pot do tega. Pokazala so namreč, da pri prehrani ne gre samo za kalorije, temveč da je treba pri teh zamotanih stvareh upoštevati še marsikaj drugega.

Iz poskusov izvira, da pri duševnem delu v resnici ne pride do kakšnega upoštevanja vrednega povečanja notranjega zgoznavanja, da se pa v telesu vendarle vršijo bistvene spremembe. Po možganskem delu se pojavlja redno znatno zvišanje količine fosforne kisline v krvi. Najvažnejša posledica tega je okisanje krvi, ki ga je treba brezopojno odpraviti. Edino energično orodje, ki ga ima telo v ta namen, je izločanje želodčne kisline. To izločanje prelaga reakcijo krvi na alkalno stran. Duševni delavec potrebuje tedaj v svoji hrani snovi, ki pospešujejo izločanje želodčne kisline.

Tukaj ne bomo razpravljali o starem prepiru med vegetarizmom, rastlinojedstvom, in karnizmom, mesojedstvom. Go-

to je, da potrebuje človek neke minimalne količine beljakovine, povprečno 70 g na dan. Vojna izkušnja je pokazala, kakšne posledice ima lahko dolgotrajna prehrana brez zadostne količine beljakovin. Toda biološka vrednost posameznih beljakovinskih vrst je zelo različna. Mesne in mlečne beljakovine potrebujemo le malo, krompirjeve beljakovine že več, krušne beljakovine pa še več. Nočemo delati reklamo za enostransko mesojedstvo. Ne smemo pa pozabiti, da je dovajanje beljakovine najboljše vaba za želodčni sok. Dokazano je, da mora želodec duševnega delavca v pospešeni meri izločati želodčni sok. Zato pa mora duševni delavec jesti tudi več mesa — torej popolnoma narobe, nego so mislili do danes. Morda je tudi v tem nezavestni vzrok za silno porast mesnega konsuma v zadnjih sto letih.

Za mestno prebivalstvo ima meso še poseben pomen s tem, da človeka veliko prej nasiti nego rastlinska hrana. Dokler nam želodec izloča svoj sok, se čutimo sita, kadar je prazen, občutimo glad. Zato se skuša človek temu stanju praznote izogniti. To je enostavno za kmeta in je bilo enostavno za rokodelca v starem času, ki je delal tik ob svojem stanovanju. Težavno pa je za meščana, ki ima stanovanje in delavnico običajno daleč narazen in obduje pri sedanjih metodah neprekinjenega dela v daljših presledkih. Za praktično prehrano pa je tudi nasičenost odločilnega pomena. Največja vrednost gre v tem pogledu mesu, potem sledijo izmed običajnih živil mleko, maslo, krompir, kruh.

Meso, mlečni izdelki in kruh postajajo tedaj za čedalje večje število prebivalstva važna in neobhodno potrebna hranila, po-

Tatovi so se usmili policistov

Ukraden kožuh rumunskega veljaka

V Bukarešti mnogo govore o nenavadnem primeru „poštenih tatov“, ki so rešili celo vrsto policijskih karier.

V okolici mesta Buzaua je bilo v zadnjem času mnogo železniških tatvin. Ves trud policije, da bi prišla na sled vsaj enemu izmed uzmovincev, je bil zaman. Ko so pa končno v prvem razredu brzovlaka ukradli nekemu poslancu dragocen kožuh, ki mu je bila mera polna in notranji minister, ki mu je stvar postajala že odvratna, je zagrozil vsem policijskim nameščencem v Buzau, od navadnega stražnika do njihovega komisarja, da jih bo takoj odpustil, če v štiri in dvajsetih urah ne najdejo kožuha.

Ta vest je dospela v Buzau jutraj in policija je ves dan iskala kakor v mrzlici. Uradniki so svoje iskanje nadaljevali pozno v noč, a zaman. Edino komisar je odšel domov, pa ni mogel zaspati. Kratko po polnoči se je oglasil zvonec v njegovem stanovanju. Majhna deklica je prišla in izročila velik zavoj ter takoj nato izginila. V paketu pa je bil ukradeni plašč in poleg njega pisemce:

»Spoštovani g. komisar! Zelo žal bi mi bilo, če bi zavoljo mene, ki sem Vaš stari znanec, izgubili svoje mesto. S spoštovanjem pošteni tat.« In tako je prišel vsaj en ukraden predmet nazaj, ne da bi še danes vedeli za tatove.

Mož, ki je pozabil na Napoleona

Raztresenost slavnega fizika Ampere

Za stoletnico smrti slavnega fizika Ampere pripravljajo pariška akademija znanosti kakor ves učeni svet velike proslave. Ampere je bil pravi vzor učenjaka, ki je svetu popolnoma odtujen in se za zunanjo, sti ne briga.

Nekoč je v akademiji znanosti imel predavanje. Nepričakovano je stopil v dvorano z zamudo mož v modrem fraku. Sedel je brez nadaljnega v prvo vrsto in sicer na sedež, ki je pripadal Ampereu samemu.

Ko je hotel fizik po predavanju sestiti na svoj sedež in ga je našel zasedenega, je vprašal svoje tovariše, kdo je vsiljivec. Izkazalo se je, da ni gost nihče drug nego Napoleon, katerega je akademija svoja, častno izvolila za svojega člena. Cesar je pomagal učenjaku s nasmehom in zadrege in ga povabil, naj pride naslednji večer ob 7. k njemu v Tuileries v goste. Ob tej uri so se bili zbrali Napoleonovi gostje v slavnostni dvorani, toda Ampere ni bil ob nikoder. Cesar je čakal celo uro, potem je ukazal, naj servirajo obed. Ampere je bil tako zamišljen v svoje delo, da je na cesarja in njegovo povabilo pozabil.

Spominska znamka fizika Ampere

Štirje ljudje zgoreli pri živem telesu

Razburljiv požar v Londonu

V rani jutranji uri je začelo neko londonško stanovanjsko poslopje goreti. Ognja ni so opazili prej, preden ni bila že zgrajba v plamenih. Ljudje so skušali s ceste vdreti v hišo, iz katere so čuli obupne krike na pomoč. Toda stopnišče je bilo že v plamenih, tako da reševalci niso mogli noter. Na nekem oknu v drugem nadstropju se je med tem prikazala ženska, ki je mlo prosi-la, naj jo rešijo.

Reševalci so razprostrili svoje suknje in ji zaklicali, naj skoči skozi okno, kar jo bo do uleli. Še preden se je to zgodilo, pa je ženska hipoma izgnila. Bržkone so se ji bila vdrla goreča tla pod nogami. Neka druga ženska je planila skozi okno, ne da bi čakala, da jo ujamemo. Skočila je skozi zaprto okno in so jo našli težko ranjeno na tleh med drobci stekla. Kmalu potem je prišlo okrog 200 gasilcev z 20 brigadami. Sprva niso mogli niti oni z maskami na obrazih v poslopje. Šele potem, ko so nekoliko obvladali ogenj, so mogli vdreti v višja nadstropja. V drugem nadstropju so našli poleg stopnišča truplo neke ženske, ki je držala mrtvega šestletnega otroka v naročju. V najvišjem nadstropju so odkrili zgorele ostanke neke zakonske dvojice. Število smrtnih žrtev tega požara pa bo po vsej priliki še večje.

Pogreb prof. Pavlova

Ob udeležbi tisočglave množice so pokopali v Moskvi slavnega fiziologa in člana ruske akademije znanosti prof. Pavlova. V pogrebnem sprevodu so bili sorodniki, prijatelji, zastopniki znanstvenih in javnih organizacij ter delavci. Na pokopališču je govoril med drugimi ljudski poverjenik za narodno zdravje Kaminski. Krsto so spustili ob zvokih mrtvaške koračnice in streljanju topov v grob nedaleč od grota slavnega kemika Mendelejeva.

ISKRICE

Resnica je, da gledaš z očmi ljubezni napačno. Nikoli pa ne gledaš tako napačno kakor z očmi sovražnika.

Niso najbolj nepravilni ljudje, ki rajši odpustijo majhno hudobnost nego veliko neumnost.

Najnevarnejši sovražniki so tisti, ki vedo napraviti krivico ne da bi prekršili pravico. O enakosti ljudi je prepričan vedno le nepomemben človek.

Vsaka izpolnjena želja je tudi izgubljeno upanje.

Ustvarjajoči človek je solist v orkestru človeštva. Iz tega sledi njegova samotnost, pa tudi njegova odvisnost od množice.

Novi angleški kralj pred mikrofonom

Kralj Edvard VIII. je te dni govoril narodom Britanskega Imperija prvič po radiu

Marsovci se zanimajo za zemljane

pravi astronom prof. Robert Damion iz Nice

Astronom prof. Robert Damion, ki živi v Nice, je izjavil te dni nekemu časnikarju, da skušajo Marsovci v zadnjem času priti z zemljani v zvezo. To mnenje je podprl z nekimi pojavi, ki jih je opazoval v svojem observatoriju v Predalpalh.

V raznih temnih nočeh letošnje zime, je dejal, sem opazoval, da se je nebo okrog Marsa razsvetlevalo v čudni, temno modri svetlobi. Ta svetloba je trajala vsako krat prilično štirideset sekund in je bila tako svetla, da sem z njeno pomočjo brez nadaljnega moga čitati časniški tisk.

Podobne pojave so opazovali že prej, zadnjih ga je videl neki moj tovariš pred osmimi leti v bližini Lyona. Prepričan sem,

da izvira ta svetloba od Marsovcev, ki skušajo s tem na nam še neznan način dejati znake zemlji. Če gre res za takšne znake, potem bi seveda ne mogli odgovorjati, kaj ti mi ne moremo zgraditi niti žarometov, ki bi projicirali svetlobo vsaj na četrtino razdalje do Marsa. Toda prišel bo dan, ko bomo rešili tudi vprašanje medplanetnega občevarja. Pred mnogimi leti je imovala Francozinja, ki so jo takrat smatrali za ekscentrično, volila 100.000 fr. za moža, ki bi kot prvi ustvaril zvezo s sosednjim planetom. Akademija znanosti upravlja še vedno to vsoto in uporablja obresti iz nje na podpiranje znanstvenih stremeljav v tem področju.

Srečna sedmica

Babja vera v Angliji in na Škotskem

Jaz sem sedmi otrok sedmega otroka, ki je imel spet sedmega otroka za mater - in iz tega izvira vsa moja sreča, pravi miler W. A. Foyle, največji knjižničar na Angliškem. Če ga pa vprašate, katere stvari smatra za svojo največjo srečo v življenju, ti odgovori: »Največja sreča je bila zame, da sem pri sprejemni skušnji za državno službo padel. Moj brat, ki je isto tako padel, je začel potem v moji družbi trgovati s starimi knjigami. Kaj je postalo iz tega, tak veste.«

Brata prodala danes vanko leto okrog 3

milijone knjig. Na Angliškem in Irskem je sploh zelo razširjena vera, da je sedmemu otroku namenjena posebna sreča. Irski dajejo svoje sedemorjence študirati medicino, ker so prepričani, da imajo posebno sposobnost za zdravljenje. Na Hebridih pa še trdneje verjamejo, da je sedmi otrok sedmega sina sposoben ozdraviti sploh vsako bolezen, pa naj bo njegova zdravilna metoda kakršna koli. Nu, in zdravilne metode takšnih sedmorjencev so včasih zelo čudne. Škrk zdravijo na Hebridih n. pr. tako, da pleče sedmorjenci otrok bolniku po hrbtu.

Obrazi z Daljnega vzhoda

Od zgoraj navzdol: baron Kihoro Hirakuma; princ Fumimaro Konoje; general Minami, japonski poslanik v Sinkingu in baron Kijura. Ti možje se imenujejo v zvezi z obrazovanjem novega japonskega kabineta

Rekordno prase

Madžarski živinorejci se pripravljajo z verno na svojo veliko spomladansko razstavo v Budimpešti. Glavni junak te razstave bo po vsej priliki prašič, ki ga je vzredil neki Adalbert Szigeti v štirih letih. Prašič se imenuje Jona (bržkone zato, ker ga bodo požrle kakšne velike ribe) in meri v višino 117 cm, dolžino 228 cm, obseg pa mu je 223 cm! Jasno, da je tudi njegova teža temu primerna: 680 kg. Najbolj zanimivo pa je to, da je žival navzlic tem dimenzijam popolnoma zdrava in celo izredno gibljiva. Njegov lastnik pravi, da poje žival vsak dan 2 kg jabolč in 5 do 6 kg koruzne moka ter ko-

Mož z umetnim obrazom

V mestni bolnišnici v Birminghamu so izvršili prav tako uspešno kakor edinstveno kozmetično operacijo. V to bolnišnico so oddali moža, ki je pri težki eksploziji izgubil svoj nos in trepalnice ter je bil ves skazen. S plastično kirurgijo so mu po dvajsetih operacijah napravili obraz takšen, kakršen je bil prej.

Največji aparat za posnetke iz zraka

V Novi Mehiki izdelujejo ta čas velike zračne karte doline Velike reke (Rio Grand) in pri tej priliki so uporabili prvi novo kamero za topografske posnetke, ki je največja na svetu. Kamera ima deset let v desetih posebnih sklopkih, vse leče skupaj obsegajo osemljo preko 300 štiri. km. Zaklopi so med seboj električno vezani in se sprožujejo pri smenjanju avtomatično. Letalo, ki prenaša to kamero, leti pri tem v višini 4000 do 5000 m. Odtisli posameznih posnetkov dajejo sestavljeni površino skoraj enega štirjakega metra. S to kamero nameravajo posneti 56.000 km² zemlje, fotografije tega ozemlja bodo dale tudi prvo zares točno njegovo karto. Stroški pa so zelo visoki.

A NEKDOTA

Mozart, tedaj še bolan mož, je sedel v neki vozič družbi. Eden izmed njegovih spavcev je dvignil kozarec z besedami: »Mozart naj živi!« Neki drugi izmed veselih muzikantov je na te besede odločil kozarec, pogledal Mozarta v bolno smehljajoči se obraz in dejal: »Veste kaj, prijatelji, pijmo rajši na naše zdravje. Mozart bo živel dalje nego mi.«

VSAK DAN ENA

Obletnica bitke pri Adui v Rimu

Italijanski kralj Vittorio Emanuele III. z min. predsednikom Mussolinijem in drugimi vojaškimi odličniki med mašo v spomin žrtvam nesrečne bitke pri Adui, 1896

SPORT

Hermes : Primorje

Po dolgem prepadu se zopet sestane imenovani moštvi, in to v prvenstveni tekmi. Upamo da nam boeta prvi kot drugi pokazala res lep nogomet. Moštvo Primorja si lahko zamislimo kot favorita, toda tudi šiškarji se ne bodo dali kar tako premagati, saj so v zadnjih dveh tednih katastrofalno porazili moštvo Celja na domačih tleh s 7:0 ter kombinirano Ilirijo s 4:0, tako da imajo zavidljiv kolikor golov. Tekma se vrši ob 15.30 na igrišču Hermesa, ob 14. je predtekma.

Službene objave LNP

18. seja s. o. LNP dne 5. III. 1936
1. Delegirajo se k tekam 8. t. m.: Hermes-Primorje Čamerik (spoznam), predtekma Pečar, stranska sodnika za glavno tekmo Dorčec Vrhovnik. Atletiki-Maribor Ramovč Zeleničar-ČSK Lukežič, Korotan-Svoboda Macoratti. Brod-Slovan Sketelj, ki ima obenem pregledati igrišče v svrhu verifikacije.
2. Opozarjajo se klubi, da morajo sklepati sporazume o sodniških kaznih v smislu § 37. vs. sodniškega pravilnika, sicer se ne upoštevajo.
3. Kaznuje se po § 61 s. prav. ss Dolinar Vekoslav s 14-dnevno zabrano sojenja.
4. Kaznuje se po § 61 s. prav. pr. ss inž. Jesih Stane s ukorom.
5. V smislu rešitve s. o. JNS (Sportista 19. februarja t. l.) je potekla kazen za Jordana Ivana dne 29. februarja t. l.
19. seja k. o. 3. marca 1936
Kaznujejo se: Zitič Ludvik, Ilirija, po § 26, 18. k. p. z uporabo § 7 k. p. z 18-mesečno zabrano igranja; vsteje se mu suspenz in mu kazen potoče 22. avgusta 1937. Unterreiter Josip, Ilirija, po § 36 k. p. s 6-mesečno zabrano igranja; vsteje se mu suspenz od 22. do 28. februarja t. l. in mu kazen potoče 29. avgusta t. l. Slapar Franc, Ilirija, po § 26 k. p. z uporabo § 3 k. p. s 6-mesečno zabrano igranja; vsteje se mu suspenz in mu kazen potoče 22. avgusta 1936. Janežič Josip, Primorje, po § 18 k. p. z enomesečno zabrano igranja od dneva objave.

Spisi k. o. o. tekmi Primorje-Ilirija dne 16. februarja t. l. se odstopijo u. o. v nadaljnji postopek; glede poškodbe Janežiča Josipa, Primorje, s predlogom za postopek po § 25. splošnega pravilnika.

Spisi o prijavi proti Jančigaru Viktorju in Karlu, Slovan, se odstopijo p. o. v svrhu ugotovitve datumov prijave za Slovana.

Ostale zadeve se odložijo na prihodnjo sejo.

21. seja p. o. dne 4. marca 1936.
Spored prvenstvenih tekem 8. marca. V Ljubljani, igrišče Hermesa, ob 15.30 Hermes-Primorje s predtekmo ob 14. službojoči Drašler, oba kluba po pet rediteljev. — V Celju, igrišče po izbori Atletikov, ob 15.30 Atletiki-Maribor s predtekmo ob 14. službojoči Hrastnik, Atletiki 10 rediteljev. — V Mariboru, igrišče Zeleničarja, ob 15. Zeleničar-ČSK s predtekmo ob 13.15, službojoči dr. Glušič, Zeleničar 10 rediteljev.

Odobri se prij. tekma Korotan-Svoboda v Kranju s predtekmo; Brod-Slovan ob 15. obenem se naproša sodnik, da izmeri igrišče v svrhu verifikacije.

V smislu dopisa Ilirije z dne 1. marca t. l. se izloča Ilirija iz nadaljnjega prvenstvenega tekmovanja in se vse preostale tekme verifikirajo s 3:0 p. f. za protivnike (§ 14 II prav. sav. pr. tekem).

Za 8. t. m. določena prv. tekma pomladka Mars-Mladika se preloži do objave saveznega pravilnika za tekme pomladka.

Verifikacije igralcev: S pravico nastopa 14. marca t. l. za Rapid Petak Rudolf, za Gradjanski Bujanić Franjo, za Slavijo Jenko Gabrijel. S pravico nastopa 12. maja in 12. avgusta t. l. za Dravo Jurček Karol. S pravico nastopa 4. junija in 4. septembra 1936 za Korotan-Kranj Sagadin Milan.

V roku treh dni imajo dostaviti seznam izkaznic z odjavama: bivša Svoboda-Mrb za Petaka Rudolfa, Svoboda-Lj. za Jenka Gabrijela.

Suspendira se do poravnave obveznosti napram prejšnjemu klubu Vahen Stanko, Mars.

Veže se po § 8 III spl. prav. za Ilirijo Grinč Josip do 31. decembra 1936. Vežejo se po § 8 III spl. prav. za Muro Kos Josip, Horvat Nikolaj, Čagran Stefan, Karđoš Ivo, Debelak Ivan, Serec Anton, Karđoš Evgen, Bosina Josip, Malačič Ladislav, Debelak Stefan, vsi do 30. novembra 1939.

Klubom, ki urgirajo savezne izkaznice, se sporoča, da bodo vse zaostale izkaznice, razen onih, ki jih prejmi klubi niso dostavili, gotove tekom prihodnjega tedna in da jih koncem prihodnjega tedna prejmejo.

Poziva se Ilirija, da takoj poravnava sodniško takso za predtekmo dne 1. marca t. l. Poziva se Slavija, da v roku 14 dni plača Zaloga 55 Din kot odškodnino za neodigrano prijateljsko tekmo 23. februarja t. l. Poziva se Hermes, da v roku 14 dni nakaze Mariboru znesek 124 Din izza lanskega gostovanja Maribora v Ljubljani.

Dopis Zeleničarja 176 z dne 28. februarja se ne obravnava, ker ni takšen.

V zadevi protesta Zeleničarja proti verifikaciji tekme Maribor-Zeleničar dne 23. februarja t. l. se zaprosi JNS za avtentično tolačenje § 19 spl. prav.

Pozivajo se vsi o. o., da na svojih prvih prihodnjih sejah izberejo pare in termine spomladanskega prvenstva drugega razreda za svoja okrožja.

Turni smučarski tečaj SPD na Triglavu od 22. do 29. marca. S tem praktično poučnim izletom Vas popelje vodja tečaja g. Kveder Janez iz Mojstrane na Staničovo kočjo čez Hribarico na Sedmerna jezera ter čez Bogatin in Vogel na Črno Prst. Tečaj je vezan s poučevanjem smučarske tehnike na strmih, na večališčih in praktično na izletih. Predvidenih je tudi več izletov tako na Kanjavec, na Debeli Vrh, na Prišev, na Rodico, Novi Vrh in drugi. Ne pozabni so vtisi iz takih tur in kdor je že presmučal Triglav, ta se zopet in zopet vrača nazaj na solnce v brezskrbno prostoto. Neznane tajnosti skrivajo globoko zasnežene planine in premenno užitek in zadovoljenja nudijo smučarju ob lepem smuku in prekrasnih pogledih na zasnežene vrhove, ko v dolinah že oživlja zelena spomlad. Sneg je v tem času enakomeren in nudi prvotno smuko. Podrobnejše informacije daje Slovensko planinsko društvo v Ljubljani, objavljeno bo pa tudi v dnevnikih. Pogoj za udeležbo je znanje pluznih obratov ter vzdržnost. Prijave so omejene.

Tekmovanje za prvenstvo Pohorja v slalomu priredi v nedeljo 8. t. m. ISSK Maribor na Klopem vrhu. Start bo ob 11. Proga je dolga 300 m in znaša višinska razlika 80 m. Tekmovanje bo v dveh kategorijah, za verifikirane in neverifikirane tekmovalce in tekmovalke. Razglasitev rezultatov takoj po končani tekmi. Prvi trije plasirani v vsaki kategoriji prejmejo lepa darila. Prijave nasloviti do sobote 7. t. m. ob 12. na naslov: Danilo Vahtar, Maribor, Gosposka ulica 37 ali pa do nedelje 8. t. m. do 9.30 v koči na Klopem vrhu.

LZSP. Vse smučarje opozarjamo, da se napovedano prvenstvo Ljubljanskega zimsko sportnega podsvetja vrši neprekinjeno v dneh od 7. do 8. marca v Planici. Prijavljenih je že nad 70 tekmovalcev. Klubi, ki svojih tekmovalcev še niso prijavili, naj to takoj stori, ker bo to prvenstvo ena izmed največjih zimskih sportnih prireditev letošnje sezone. Vse prijatelje belega snopa na pozivamo, da v čimvečjem številu prisostvujejo tej prireditvi.

Slalom klub 34 (Tehnični odsek). Sestanek tekmovalcev v petek ob 18.30. Važno radi tekme v Planici.

Službeno iz OO Trbovlje. V nedeljo ob 15.30 reprezentančna tekma A in B moštva na igrišču Amaterja. Amater, Dask, Retje in Trbovlje napravijo po en lepak in ga v svojem okolišju razobesijo na vidno mesto do petka. Kapetanu se naj javijo do 15. v lokalu Amaterja bile igralci: Gracar,

Gračner S., Suštar, Rugi, Ramšak, Podkornik, Jordan, Kus Enč, Paradovali, Rems, Belino, Sorn, Jerin, Zupančič, Levec, Tkalec, Lavrič, Vozelj, Miklavčič, Abram, Hrovat, Artnak, Janč, Rus, Pintar, Hribar H. Imenovani morajo prinesiti s seboj čevlje in blazne. Amater in Trbovlje se naproša, da stavita na razpolago dres. Službojoči g. Kuhar, Blagajna Kokalj, Hvala, Stepišnik, Dolinar, Krljkar. Imenovani ob 14.30 na igrišču, Kokalj preskrbi vstopnice. Trboveljski klubi postavijo po dva reditelja, ki se z rediteljskim znakom ob 13. pred tekmo javijo službojočemu.

Službeno iz poverjenstva SO LNP Trbovlje. Za izbirno tekmo A in B teama lokalnih klubov se delegira s. Božič Adalbert. Tekma se prične ob pol 16. na igrišču SK Trbovlja 8. marca.

Plavalni tečaj v zimskem kopališču SK Ilirije se vrši vsak ponedeljek in petek ob 20. pod vodstvom dipl. sportnega učitelja g. Deutza. Ker je prostih samo še par mest, naj se vsi oni, ki bi želeli okusovati ta tečaj, prijavijo pri blagajni kavarne Evrope ali pa v kopališču pri ključarju ob dnevih, ko se vrši tečaj.

Plavalna sekcija SK Ilirije naznanja članstvu, da se treninzi vrše vsak ponedeljek, torek, petek in soboto pod vodstvom trenerja g. Deutza in se jih mora vsak redno udeleževati.

SK Ilirija (Hazenka sekcija). Sekcijsko vodstvo opozarja članice, da se vršijo redne gimnastične vaje še nadalje vsako sredo in vsako soboto, in ne ob petkih, kakor je bilo sporočeno na treninzu prošle sobote.

2SK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 20. sestanek vseh igralcev pri Korčurju. Na sestanku se bodo razdelile tudi legitimacije.

SK Svoboda, Ljubljana, Drevi ob 19. sestanek vseh nogometašev v Delavski zbornici. Igramo v Kranju.

III. redni letni občni zbor SK Sloge se bo vršil 11. marca ob 18.30 v prostorih Nabavljalne zadruge drž. železnice — spodnji prostori — z običajnim dnevnim redom. Vabimo vse članstvo na udeležbo.

STK Moste (nog. sek.). Strogo se pozivajo I. moštva, da se udeležijo sestanka, ki se vrši v petek ob 20. pri Rajcu. Sestanek je vreden prv. tekem. Seja oddora ob 19.

SK Istra Jezica. Danes ob 19.30 članski sestanek pri »Rebuc« na Tyrševi cesti. Sestanek strogo obvezen za vse članke radi nedeljske tekme z Reko

— Kine bo predvajal v soboto ob 20. in v nedeljo ob pol 19. in pol 21. uri velefilm »Barkarol« s Gustavom Fröhlichem. Predigra kulturni film in Foxov tednik.

Iz Ljutomeri

Ij— Vinski sejem, ki ga je priredila vinarska podružnica, je dobro uspel. Otvoril ga je predsednik g. Frnc Zornič, ki je v svojem govoru poudarjal, da so bili v Ljutomeru že nekdanji vinski sejmi, ko so vinogradniki pripeljali svoj pridelek dolocenega dne na glavni trg v Ljutomeru, kjer so se zbrali tudi kupci od vseh strani s svojimi težkimi vozovi. Pozdravil je zastopnika g. bana g. inž. Flego, zastopnika sreskega načelnika, mestne občine in druge. Dal je tudi izjava ogorčenju vinogradnikov na dejstvo, da nabavljata neka zadruga v bližini banečana ter dela s tem konkurenco domačemu vinskemu pridelku. Za mestno občino je pozdravil goste župan g. Kuharič, za bansko upravo pa je govoril g. inž. Flego, ki je poudarjal potrebo regeneracije vinogradov in pomen samopomoči. Razstavljenih je bilo okrog 300 vzorcev vina od 180 vinogradnikov splošno dobre in prav dobre kvalitete. Napravljeno je bilo tudi nekaj kupčij, za več kupčij pa so bili navezani stiki.

Ij— Obrtniški dan bo dne 19. t. m. Poročala bosta o obrtniških vprašanjih tajnik zbornice za TOI g. dr. Pretnar in g. Izlič iz Ljubljane.

Ij— Kolo jahačev in vozačev je priredilo prijateljski sestanek članstva in vseh onih, ki so mu pomagali pri njegovih prireditvah, posebno pri lonski obletnici. Med komičnimi in šaljivimi govori, je potekel večer, ki je družil rodobne konjerejce in drugo članstvo društva, ter bil ob pesmi in godbi prav prijetno in konjersko vesel.

Vestnik ZKD

Mladina in kulturno delo med narodom

Na tem mestu smo se že pred dvema tednoma prav na kratko dotaknili vloge naše mladine v kulturnem delu za narod. Naglasili smo, da danes vse prosvetno delo na našem podeželju sioni le na ramah razmeroma majhne peščice poživljajnih delavcev. Pretežni del pa stoji ob strani, ne samo popolnoma pasiven, marveč je celo vedno pripravljen, da s prestrogo kritiko, najhčše ob popolnem nepoznanju prilik, presoja in ocenjuje prizadevanja omenjene peščice ter prihaja do zaključka, da prosvetno delo ni v pravih rokah, ker je baje monopolizirano na ozki krožek, ki ljubosumno čuva svoje pozicije in odriava vsakogar, boječ se za vodstvo.

Vodstvo ni nikomur dodeljeno samo po sebi, marveč si ga mora vsakdo pridobiti s delom, s vztrajnostjo, predvsem pa s poživljajnostjo in sposobnostjo. Med našo mladino je dovolj mladih sil, željnih razmaha v plodonosnem delu, med njo je mnogo nesebičnih, vztrajnih in sposobnih delavcev, oračev naše narodne njive, pa do dela ne pridejo zaradi značilne črte malodušja in črnogledosti, ki je danes tako zelo prevzela doraščajoče pokolenje ne samo pri nas, ampak še marsikje drugod. Gotovo ni preveč laskavo za mladino, da se udaja brezplodni črnogledosti in jalovemu svetobolju, kajti s tem samo dokazuje, da ji primanjkuje onega svetlega idealizma, ki je najlepša lastnost mladine vseh narodov in vseh časov.

ZKD je kulturna organizacija, ki si čeli v svojo sredo svobodno in napredno mladino, da bi vrste svojih sodelavcev razširila čim bolj in s tem tudi razširila svoje delovanje do zadnjega kotička naše domovine. Če ZKD ni demokratična organizacija, kjer lahko vsakdo sodeluje in se uveljavja na delu za napredek in za kulturno in gospodarsko povzdigo našega ljudstva na osnovi svobode umnih načel, potem take organizacije na Slovenskem ni in je nikoli ni bilo. Proti nji še nikoli ni bil izrečen kak konkreten, utemeljen in opravičen otek. V nepoznavanju za naše prilike naravnost ogromnih naprov, ki ga večje izrabljajo ideološki nasprotniki Zveze, temelji ono lahkomišno omalovaževanje, ki ga čisto srečujemo v celo lastnih naprednih vrstah. Vse to pa ni nič drugega, nego šibko opravilo za nedelavnost in pasivnost.

Predavanja ZKD. Pri Sokolu v Mostah drevi ob 20. o temi: »Napetost na Daljnem Vzhodu«. Predava g. dr. Vrton Branko. — Pri Sokolu v Šiški drevi ob 20. o temi: »Luziški Srbi v preteklosti in sedanjosti«. Predava g. Vekoslav Bučar.

Opozorjamo društva ZKD na novo nabavljeno igr. št. 180. »Izgubljenec igr« o zatiranju naroda po bitki na Beli gori v 4. dejanjih. Napisal J. F. Karas, prevedel Razinger Jaro. (9. m. in 4. z. osebje, 3 scenerije. Kraj: Češka goskva vas. Čas: Ob koncu vlad Karla VI.)

Članicem ZKD. Narodna čitalnica v Šiški ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo 8. marca ob 9. v lovski sobi gostilne Stepič.

Društva, ki žele posluževati se našega Vestnika, naj pošljejo tozadevno dopise najkasneje do vsake srede opoldne na ZKD Ljubljana, Kongresni trg 1-II.

Okrožni odbor ZKD je bil ustanovljen minulo nedeljo v Metliki. Prihodnjo nedeljo, 8. t. m. pa bo ustanovljen sestanek okrožnega prosvetnega odbora ZKD v Domalah.

Posečajte kino-matinee ZKD, ker je čisti dobiček namenjen izključno kulturnemu delu na deželi.

Sokol na Jesenjak je uprizoril v nedeljo komedijo »Postrežek«. Delo je bilo dobro nastudirano. — Vsi sodelujoči so se potrudili in odlično podali svoje vloge. Nadvse ljubka in priaršana je bila sestra Tatjana Obernelova v naslovni vlogi. Vsem, ki se radi smejejo in jočejo, priporočamo naj si ogledajo to nenavadno komedijo v nedeljo 8. marca ob 8. popoldne. Ne bo jim žal.

Iz mariborske ZKD. Opozorjamo društva, včlanjena v ZKD, da so po odredbi finančnega ministra z dne 5. februarja l. 1936. vsi lepaki in letaki, s katerimi prosvetna in druga društva, ki nimajo špekulativnega značaja, rabijo na predstavi, pri-

davanja, koncerte itd. oproščena takse (volkov). O tem so obveščeni dravski finančni direktorji in vsi podrejeni davčni in finančni organi. — V nedeljo 8. marca priredi sokolska četa pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah predavanje o gospodinjstvu. Predavala bo gđ. Herma Bračičeva iz Maribora.

Iz Julijske Krajine Konfinirani

Se pred kratkim smo objavili daljše poročilo o nepojasnjenih aretacijah, ki so bile izvršene okrog božiča v Trstu in bližnji okolici. Aretiranih je bilo 22 oseb, baje zaradi božičnih darov, ki jih je prejelo precejšnje število revnih ljudi po vsem Krasu. Omenili smo tudi govorice, ki so se širile o teh božičnih darovih. Pretekli teden je poročilo o aretacijah tudi večernje »Česke Slovo«, v katerem je objavil L. Stranaky daljše poročilo iz Rima o položaju Slovanov v Italiji. V tem poročilu pravi, da so bile darovom priložene tudi trobojnice in razni pozivi. V zvezi s tem pa beleži nekatera zanimiva dejstva, ki kažejo na hitlerjevsko propagando.

Preiskava, kakor vse kaže, ni dala konkretnih rezultatov, vendar je ostal na aretiranih sum. Zaradi tega so bili sredi preteklega meseca postavljeni pred tržaško konfinacijsko komisijo. Menda baš 15. februarja so bili obojeni: uradnik Roman Pahor, dr. Vladislav Turina in zdravnik dr. Stanko Sosič na konfinacijo po 5 let, uradnik Ferluga na 4 leta, nadaljnjih 12 (ali 18?) openskih fantov pa na konfinacijo po 3 leta. Nekaj dni nato so bili tudi že odvedeni v konfinacijska taborišča.

Aretacije in obsodbe

V zadnjem času je bilo po deželi izveščenih spet več aretacij. Pred tržaškim sodiščem je bil obsojen 40-letni mecar Ivan Puntar s Proseka zaradi baje čez mesec na 3 mesece zapora. Beg so ugotovili po razglednici, ki jo je poslal iz sosednje države svoji družini. Pred goriskim sodiščem je bil obsojen 57-letni Valentin Poljanec iz Zgornje Trbišave na 4 mesece zapora, ker je doma skril dve stari puški in več nabojev.

V Podbrdu so karabinjerji aretirali 27-letnega Angela Rejca in 23-letnega Francota Kemperla, ki ju je tolminsko sodišče iz neznanih razlogov obsojlo na zapor po nekaj mesecih in na denarno kazen po 800 lir. Nadalje sta bila na zahtev tolminskega sodišča aretirana tudi 24-letni Leopold Mlakar in 45-letni France Ortar iz Trzinca. Na Slapu pri Idriji je bil aretiran 41-letni Josip Rutar, ki ga je nekdo ovrnil, da skriva doma nekaj smodnika in staro avstrijsko vojaško bodalo. V St. Vidu pri Vipavi pa je bil iz neznanih razlogov aretiran 56-letni Peter Lipovšek.

Drobne novice

V Trstu je bil, kakor smo poročali, aretiran tudi trgovec Gregorič ob Sv. Jakoba. Prvotno so ljudje menili, da so ga aretirali hkrati s drugimi, baje zaradi božičnih darov. Ko so bili Pahor, dr. Turina in dr. Sosič skupno z ostalimi konfinirani, se je izkazalo, da Gregorič niso spravili v zvezo s njimi, ker je ostal še nadalje v zaporu. O njegovi aretaciji krožijo razne govorice, katerih verodostojnosti vsekakor še ni mogoče dognati. Nekateri menijo, da je bil aretiran zaradi nekih besed.

Po vsem Krasu se je v zadnjem času zelo razvila lesna industrija. Povsod seka drevje in tudi bore, ki jih rabijo zlasti kot gradbeni les. Oblasti so dovolile, da se smejo posekati tudi drevesa s premerom po 15 do 20 cm.

Interjorjanje davkov v kobariški občini je prevzela goriska mestna hranilnica. Pogodba z občino je bila sklenjena za dobo do 1. 1942.

Stečajni in poravnave. Meseca januarja in februarja je bilo na Goriskem 10 stečajev in poravnav. Med drugimi so napovedali stečaj Josip in Ivan Vidmar v Ajdovščini ter Stavbena zadruga v Vrtojbi.

Zaradi sankcij je bil pred kratkim izdan dekret, po katerem rabijo v Italiji za motorni pogon le še mešanice bencina in alkohola. Po predpisih dekreta, ki je stopil v veljavo že 21. februarja, mora biti bencin primenešanega 20% alkohola domače produkcije.

Iz Trsta je v nedeljo popoldne odrinil v Vzhodno Afriko nov bataljon fašistične milice. Dva tedna prej je odplul iz tržaške luke velik parnik s nekaj tisoč vojaki. Iz Pule pa so poslali v Eritrejo oddelek vojaštva, ki šteje 400 moč.

Nov oddelek vojaštva v Trstu. Preteklo soboto je, kakor poročajo listi, prispel v Trst V. bataljon tankov, ki je imel dotlej svojo bazo v Bologni. Dodeljen je bil tržaškemu armijskemu zboru.

Pri Puli so se od preteklega petka do ponedeljka vršile pomorske strelske vaje. Kakor poročajo »Corriere Istriano«, je bil zaradi tega pomorski promet omejen.

S parnikom »Maria di Savoia« so pripeljali iz Vzhodne Afrike veliko število ranjenecov v Italijo. Med njimi je tudi več Slovencev, ki so jih razmetili po raznih bolnišnicah v Italiji. Druge ranjence so deloma poslali domov.

V Gorici so oblasti za nekaj časa zapre prodajalno specializirano trgovca Borisa Stanič na trgu Vittoria, ker je baje prodajal blago po višji ceni, kakor je bila določena z uradnim cenikom.

Smrtina nesreča. Preteklo soboto se je v Trstu smrtno ponesrečil 50-letni Josip Skarabot. V ulici Fabio Severo ga je povozil osebni avto. Sofer, ki je skrušal avto v zadnjem trenutku ustavil, je spričo sunka zadet z glavo v prednjo steklo in se nevarno ramil po obrazu. Oba so prepepeljali v bolnišnici, kjer je Skarabot kmalu podlegel poškodbam.

Točno plačaj »Jutra« naročnino
Vsej svetom znano

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

r— Koncert slovenskih narodnih pesmi priredi v Kranju pevski zbor Ljubljanskega Zvona v soboto 7. t. m. ob 20.30 v dvorani Narodnega doma. Koncert se bo vršil v proslavo rojstnega dne Masaryka. Prodaja vstopnic v trgovini Hlebš.

r— Na ljudski univerzi bo predaval dr. vi ob 20. g. dr. Kušcer: V globlino morja. Predavanje spremljajo skioptične slike.

Iz Zagorja

z— Kmetijsko gibanje. Podružnica Kmetijske družbe v Zagorju živahno deluje v vseh panogah kmetijstva. Prireja razna poučna predavanja, ki so vedno dobro obiskana. V nedeljo popoldne je imel selekcijski odsek važen pomenek o novem gibanju cen goveje živine. Storjeni so bili nujni sklepi v korist živinorejcev. Popoldne je v zagorski šoli imel g. Vardjan iz Kmetijske šole iz Št. Jurja predavanje o vrtnarstvu. Bilo je zanimivo, osobito za gospodinjce. V nedeljo 8. t. m. po jutranji sv. maši bo v zagorski šoli predavanje g. Sušteršiča o sadjarstvu. Po predavanju bo tečaj za škropljenje sadnega drevja in kuhanje žvepleno apnene brozge.

Iz Trbovelj

t— Pevski koncert. V proslavo 40. letnice je priredilo v nedeljo pevsko društvo »Zvon« v Sokolskem domu koncert, ki je nad vse pričakovano lepo uspel. Kako zanimanje vlada med publiko za muzikalne in pevске prireditve, ki obetajo res kaj lepega, je dokazala do zadnjega kotička zasedena velika dvorana. V urodu je g. inž. Verbič pozdravil navzoče in jih opozoril, da bo vsišek prireditve Gregoričeva »Jefteva prisrega«, ki jo je uglasil p. H. Sattner, nakar je v kratkih besedah pojasnil misel in vsebino pesmi. Pod spretnim vodstvom dolgoletnega pevovodje g. Oskarja Molla so pevci v spremstvu preko 30 močnega orkestra, dovršeno odpli svoj program. Za vsako odpleto pesnitev so želi viharen aplavz. Navdušenje občinstva je res doseglo višek pri »Jeftevi prisregi«. Odobravanje kar ni hotelo ponehati. Saj ni čudo. Skladba je nudila v resnici pravi umetniški užitek. Kot solisti so izvrstno zapeli gđ. Jelosičeva, ga. Moll-ova in Kosičeva ter g. inž. Gašparin. Občinstvo je bilo več ko zadovoljno in je splošno želja, da bi nas naš »Zvon« kaj kmalu spet razveselil s kakim podobnim nastopom.

t— Naši jarki. V jarku, ki vodi ob cesti izpod Kurje vasi mimo hč. Lesjaka, Roterja, Kastelca, Mervarja in Petrečiča, se nabirajo različni odpadki in smeti, ker je jarek obložen znotraj le z grobim kamenjem in zato voda ne more odplavljati nesnage. Duh, ki se širi tam okrog, je vse prej kot prijeten in to že zdi, ko vlada še kolikor toliko hladno vreme. Kakšnem smradu bo, ko pritisne vročina, si lahko misli. Ob hudih nallvih, ko voda nima prostora v jarku, udari na pot ter jo razriva in ruši. Vsemu temu se da izbeči s prav malenkostnimi stroški, če se obzida jarek z betonom, da bo voda lahko sproti odplavljala nesnago. To bi bilo tem bolj potrebno, ker je cesta dokaj prometna.

Iz Novega mesta

n— Dolenjski gostilničarji so zborovali v soboto pri Windischerju. Predsednik g. Josip Windischer m. je opisal težkoče gostil-

ničarjev, stroge trošarinske predpise in visoke trošarine. Združenje šteje 210 članov. Premožanje znaša 38.000 Din. Ravnatelj gostilniških združenj g. Anton Peteln se je dotaknil vseh preteklih gostilniških vprašanj. Omenil je zlasti borbo z oblastmi za omiljenje strogih trošarinskih policijskih in taksih predpisov, naštevaje s tem v zvezi številne intervencije, ter pojasnjeval, kako je treba postopati z vlogami, ki se odposilajo na pristojne urade, posebno še, kar se tiče davčnih zadev. Zborovalci bodo zaprosili železniško direkcijo, da uvede ob nedeljah in praznikih poleg izletniškega vlaka še en vlak, ki naj bi odhajal iz Ljubljane ob 10. do 11. popoldne. Iz Novega mesta pa ob 18. uri, a izletniški vlak naj bi odhajal iz Novega mesta ob 21.

Iz Laškega

l— Velika tatvina železniških tračnic. Ko se demontira trobendolski premostekop in ko se skozi Laško vrstijo težko naloženi vozovi z železjem, stroji, orodjem in raznim inventarjem, bi si rad en in drug ohranil kak spomin na lepše čase, ko je še ta rudnik obratoval v polnem obsegu. Tako so si mislili menda tudi trije boljši posestniki iz občine Št. Lenart pri Laškem ter so iz železniškega tira v nočnih urah izgrlili 18 tračnic težkih po 80 do 100 kg ter jih v dveh nočeh z velikim trudom spravili visoko v hribe do svojih domačij, kjer so jih podorali na veliki njivi. Stvar pa je bila javljena žandarmeriji, ki je z veliko vneto zasledovala tatove in našla končno tudi tračnice. Zlosten je bil pogled, ko so orožniki priveli pet storilcev močno vklepanih skozi Laško v zapore tukajšnje sodnje. Ukrajene tračnice cenijo na Din 5000.—, prava vrednost bo pa le polovica tega zneska. Nepochljivo je, kaj je privedlo sicer premožne posestnike do tega dejanja.

l— Matijev sejem ni bil tako dobro obiskan kakor druga leta, ker se je priglasilo le 167 glav živine. Prišlo je nekaj kupcev iz Zagreba, ki so pa kupili

H. CVETIN:

Zadnja stran

»Verjamem samo to, kar morem prijeti!« Remec se je tiho zasmejal. »Čudna veroizpoved, je-lite, doktor? — A tista, ki najde pri detu z mo! — Ničesar ne verjeti in vse domnevati! Vsakogar imeti za krivca, dokler ni neoporečno dokazal, da je nedolžen. Človek mora imeti že hudo smolo, da mu ob takih načelih pravi priček uide! — Samokres, doktor!« je zdajci preskočil na drug, važnejši predmet.

Dr. Potnik si je bil med tem nataknil gumaste rokavice. Previdno je vzel orodje in ga podrl v luč podstropne svetiljke. Pazljivo je ogledoval kovinski lesket kopita.

»Nu? — Smotka v kotičku Remčevih ust je nesrečno zanihala.

»Nič prstnih odtisov. Najbrže je imel morilec rokavice!«

Komisar je nagrbnatil čelo. »Mda — gospodje zločinci so previdni! Odkar je Bertillon odkril sestav prstnih odtisov, se rokavičarjem dobro godi! — Ali je na orožju kak monogram ali kaj podobnega?«

»Ne, gospod komisar!«

»Lepo — pregledujva dalje!«

Z dozdavnim naporom je Remec vstal iz naslaničja in sam pristopil k pisalni mizi. »Ste že našli kaj pomembnega, doktor? — Kaj je to?« Z

roko, ki je držala smotko, je pokazal na zvezek v črni vezavi iz voščenega platna, ki je ležal na dnu očitne telefonije; dr. Potnik ga je takoj pograbil in ga odprtega položil pred komisarja.

Ta je počasi obračal popisane liste in kdaj pa kdaj prebral katero izmed naglo načrtovanih vrstic.

»Dnevnik!« — je rekel nazadnje in skomignil z rameni. »Samo goske in prismojeni čudaki se še dandanes ukvarjajo s takimi rečmi! — Nu, da vidiva!«

Zdaj je bil prešel do zadnje popisane strani, ki je bila polna, prav do spojuje vrstice. Nato — na drugem listu — ničesar več. Ali med listoma —

»Oho — « je jezno zarenčal Remec. »Zadnja popisana stran manjka! Morilec jo je iztrgal, najbrže zato, da ga njeno besedilo ne bi izdalo! Le pogledite, prav dobro je videti!«

Tudi dr. Potnik se je bil sklonil nad zvezekom. Zdaj je hlastno pokimal. »Res je, gospod komisar. Prav imate!«

»Srčna hvala, dragi, za vaše prijazno soglasje! Ljubše bi mi bilo seveda, če bi imel manjkajočo stran! — Toda pogledajva, kaj je napisanega na zadnji strani, ki je ostala v zvezku.«

Tako govorec, se je še globlje sklonil nad dnevnik mrtvega profesorja. Besede so mu komaj razumljivo uhajale iz ust.

»Kupil neko delo o afriški keramiki — pismo Umetnostno-zgodovinski družbi — hm, nevažne reči! — A tole — da, to bi utegnilo nekaj pomeniti!« Glas mu je zdajci postal močnejši. »Poslušajte, doktor! Tu je zapisano! — Dva čud-

na klica po telefonu. Drevo me torej obišče... Vrag si ga vedi, kaj je to! Tri črke — — — poizkusite vi razbrati te črke, doktor! Jaz berem Mo: — in potem je vezaj — — —

»Jaz bi bral Mar, gospod komisar!« je odločno oporekel Potnik, ko si je podrl zvezek tik pred oči. »Mar, ne Mo, gospod komisar!«

Remec je obotavljaje se pokimal. »Mislim, da utegneta imeti prav! — Potem je torej začetek profesorjevega zadnjega vpisa pred smrtjo taie: Drevo me obišče Mar, hm — Mar — — — morda bi se dalo iz tega kaj napraviti! To je najbrže začetek imena — — —

Glas mu je postajal prav polagoma tišji, dokler ni popolnoma zamrl. Zamišljeno je upiral oči v črne platnice zvezka. Nato je mahoma vzdignil glavo:

»Previdno ga zavijte, doktor! Tukajle na ovitku je krasen prstni odtis — in če ni morilec, tedaj mora biti od tistega, ki je iztrgal manjkajočo stran! — Prstni odtis — — —

Pogled mu je nestalno begal po sobi in nazadnje obvisel na sivi lisi v najbolj oddaljenem kotu.

»Ali je onile klobuk vaš, doktor?«

»Kaj? Kje? — Tistile? — Ne, jaz nimam sivega klobuka — — —

»Dajte ga semkaj!«

Potnik je hitro prinesel komisarju svetlosiv mehki klobuk, ki ga je Remec nekaj časa zamišljeno sukal v rokah.

»Utegnil bi biti morilec — — — utegnil bi! — Hm, celo monogram ima! To je skoraj prelepo,

da bi moglo biti res! — M. J. — — — M — hm — in Mar — — — To odpira razglede, prijatelj!«

»Ta bi utegnil spraviti storilca na vešala!« je razburjen vzkliknil Potnik.

»Ne bodite tako nesodobno krivdelni!« je očitajoče odvrnil Remec.

Skozi široko odprto okno je dihal v sobo soparni, vlažni nočni zrak. Remec je brez naglice krenil po sobi in zaprl polovico okna.

»K revmatizmu sem nagnjen«, je dejal Potniku in skomignil z rameni. »Moj vojni dobiček, kaj hočemo!« Nato si je potegnil široko, mesnato roko po redkem plavem temenu. Oči so mu zamišljeno obvisle na svetilki pod stropom.

»Da torej še enkrat ponoviva, doktor! — Profesor Dolenc je bil umorjen okoli polnoči. Neznane — glej čuvajev opis — je prav tedaj ob sumljivih okoliščinah zapustil vilo. Četrte ure pozneje najdejo mrtlica. Morilno orodje — samokres angleškega izdelka in brez posebnih znamenj — se najde na kraju dejanja, takisto kakor mehak siv klobuk z monogramom M. J. — Čuvaj je dal izrečno na zapisnik, da je bil neznanez gologlav.

Nadalje poroča profesorjev dnevnik o pričakovanim obisku nekega moškega ali neke ženske, ki poznamo samo prvi zlog njegovega ali njenega imena — Mar ali Mor — najbrže Mar. Na platnicah zvezka je prstni odtis, o katerem se še ni moči izraziti. — Mislim, gospod doktor, da je to vse — — —

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslova oziroma, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in živitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslova. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpisati v pismo obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičeča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Podružnica »Jutra« na Sv. Petra cesti šte. 19. (Zadružna hranilnica)

sprejema oglase in ponudbe ter daje naslove malih oglasov. Oni, ki jim je ta podružnica bolj pri rokah, naj se je pridno poslužujejo.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Natakarico
(platilo, jedilnoomnino), z dobrih spretnostih, prijetne zunanosti, takoj sprejemne. Nameravajo se oddati v restorani, kaviarne, gostilne, k. »Ortne, Zagreb, Frankopanska ulica 18. 5444-1

Frizerko
ali starejšega pomočnika, večja brila in odnosa, sprejemne takoj. Sprejemne tudi v restorani, kaviarne, gostilne, k. »Ortne, Zagreb, Frankopanska ulica 18. 5444-1

Prodajalko
za Maribor, z manjšo kvergo, iskanje. Nastop takoj. Informacije pri Frizi, Ljubljana, Benška 34. v nedeljo 3. marca od 9.—12. ure dopoldne. 5493-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 17 Din.

Dekle
vajevo trg, in gospodinjstvo, iskanje primerne zaposlitve, event. bi šla tudi za natakarico. Cenj. ponudbe prosim pod »Vesna in toba« na ogl. odd. Jutra. 5442-8

Mlad fant
star 27 let, lepe zunanosti, iskanje službe, priporočila ali na avto kot sovoznik. Polovi kavelj več tisoč dinarjev. Naslov v vse poslovilnicah Jutra. 5473-2

Pisarniška moč
ki zna tudi nemški, srbski, in madj., iskanje službe. Nastop takoj. Prijave na ogl. odd. Jutra pod »Dobra moč«. 5456-2

Kupim

Bukovo oglje
prima, kupuje se promptno dokovno telefonica željeza, Topusko. 5445-7

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

85

»Kakšna ladja pa je to?« je nato šepnil sestri na uho. »Tihotapci alkohola«, je odvrnila Kunigunda, »in veliki nepridipravi!...« Se nekaj je hotela reči, a v tem je mornar zavpil: »Ne pomenkujta se! Delajta!« In hkratu je tako krepko postavil Kozostrelec nogo na tilnik, da je nesrečno z nosom trčil v sestri nos.

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Agente (inje)
iskem v vseh krajih Dravske banovine, v svrhu prodaje Skupnega imenika telefonskih predplačnikov za Jugoslavijo, z možnostjo velikega zaslužka. Javi se na »Ortne, Beograd — Palata Riminone. 5454-5

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vse pohištvo
prodam zaradi odpotovanja. Ogledati vsak dan od 3.—6. ure v vili »Nasta«, Tržaška cesta. 5490-18

Auto, moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ford 8 cilindrov
skoro nov, prodam ali zmenjam za manjši tovorni voz. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »6000«. 5476-16

BMW

dvosedelci v brezhibnem stanju, prodam. Ponudbe na oglas, odd. Jutra pod »6 in pol litra«. 5477-10

Motorno kolo

350—350 ccm kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobro obranje«. 5470-40

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

4 zidne ventilatorje
kupujemo za trofano strugo 380 voltov, brez faluzij z motorjem, 300 do 400 mm krilnega premera. Cenj. ponudbe staviš na Ljubljano, poštni predal 32. 5447-39

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vložne knjižice
Vzajemne posojilnice v Ljubljani, kupim. Ponudbe na oglas, odd. Jutra pod »Vzajemna 100«. 5451-16

Denarne zadeve

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve, vse denarje, zavodov, vrednostne papirje, Vojno škodo VAM KUPI IN PRODA

izpolnjuje razne kreditne v gotovini in hranilni knjižice in v knjižicah, izvede razne kompenzacije, plačila dolgov pri denarnih zavodih in hranilni knjižicami in v gotovini.

Zanesljive nasvete

in informacije glede uslobo in hranilni knjižic, dobiti edine pri pooblaščen Trg. agent. za bančne in kreditne posle.

ALOJZ PLANIŠEK
Ljubljana, Boethovnova ul. 34/II. — Telefon 35-10. — Za odgovor znesek. 5459-16

Kdo bi posodil

Din 10.—15.000 na lepo posveto, proti knjižbi na prvo mesto. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Posojila«. 5441-16

Iščemo knjižice

Celjske posojilnice, Bano-vinske hranilnice in žalske Savinjske posojilnice. Oddam na Ljudsko posojilnico in v Mostno hranilnico celjsko. Pišite pod »Goto-vina« na podružnico Jutra v Celju. 5468-16

Hranilne knjižice

Vzajemne posojilnice v Ljubljani, kupim. Plačam takoj v gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vzajemna«. 5461-16

Obrt

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Frizerji!
Radi splošno upoljave smo pomenili »Debe«, priznajo najbolj pripravi za trajno odnosa na Din 38.— (osencu na Din 34) za 1 liter vode. — Vzorci gratis! Lad, Heršič, Rimska 18. 5460-30

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Brivnica
dobrodošla, na prometnem kraju Maribor, posredni prodaj. Ponudbe na podružnico Jutra Maribor pod šifro »Brivnica«. 5471-09

Suho skladišče

oddam v majem. Sposraba telefona in prevoda sredstva za dovoz in odvoz blaga na razpolago. Polize se: Ljubljana, Stari trg 32, v trgovini. 5465-19

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
2-5 sob, oddam takoj na Viču. Vprašati Glince, Tržaška 16, pri hišniku. 5468-21

Soba odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo
snočno, v 1. nadstropju vile oddam. Vprašati: Večna pot 34, v trgovini. 5463-23

Sobe išče

Soliden gospod
stalen, iste strogo separirano sobo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen 1934«. 5448-23a

Sončno sobo

iskem s 16. marcem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradniška«. 5492-23a

Dopisi

vsaka beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prilagodila sem se
kakor ste želeli. Moje srce ni več prosto. Ljubim dogega. M. 5410-34

Razno

Telefon 2059

Suha drva, premog, karbopake
dobite pri

I. POGACNIK

Bohoričeva ul. št. 5

Informacije

V oglasnem oddelku »Jutra« naj dvignejo:

Akademik z Amerikanc, Boljša in natančna. Brez otrok, Brez otrok in ločen. Bodočnost 332. Cel dan od sot. Domazija. Dobro

Centralni trg češkoslovaške industrije

PRAŠKI EKSPORTNI SEJEM
od 6. do 15. marca 1936

takoj za Leipzigom

50% popust na češkoslovaških železnicah 25—50% na inozemskih železniških, parobrodskih in zračnih linijah. Nadaljnje informacije in sejmne izkaze dobite pri zastopniku Praškega vzorčnega velesejma.

ALOMA COMPANY d. z o. z. Ljubljana, Aleksandrova c. 2. **ČEŠKOSLOVAŠKI KONZULAT,** PUTNIK, Gajeva ulica (za nebotičnikom), ali direktno pri direkciji praškega velesejma, Praga VII, velesejmska palača.

JAVNA SODNA DRAŽBA.

V Prevaljah se bo prodajalo na izvršilni sodni dražbi od 11. do 26. marca 1936 50 prtičnih in enonadstropnih stanovanjskih hiš z vrtovi, 408 ha gozdov, njiv, vrtov travnikov in pašnikov, električna centrala na vodno silo in razni industrijski kompleksi in objekti. Cenilna vrednost nad 2,500.000 Din. Prodaja se vrši podrobno v 198 skupinah, gozdovi posebej.

RADIO

Točne sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, normalnih in dolgih valovih najdete v ilustrirani tedenski reviji za radio, gledališče, film »Naš val«. Mesečna naročnina Din 12. Zahtevajte brezplačno in brezobvezno na oglas iz izdov. Uprava: Ljubljana, Knafleja ulica 5.

Izveleč iz programov

Petek 6. marca

Ljubljana 11: Soliska ura: Akademija ob 100 letnici rojstva Jos. Stritarja (izvaja I. dekl. mešč. sola v Lj.). — 12: Citre in mandoline plošče. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Orkestralni koncert resne glasbe (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Ženska ura. — 18:20: Reprodukcijski klavirski koncert. — 18:40: Kaj mora vsak vedeti o zemljiški knjigi (V. Bidovec). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 20: Prenos proslave rojstnega dne prezidenta Osvoboditelja I. G. Masaryka (prenos iz Trgovskega doma) — V odmoru: napoved časa in poročila.

Sobota 7. marca

Ljubljana 12: Plošče. — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored, obvestila. — 13:15: Plošče. — 14: Vreme, borza. — 18: Za delopust igra Radio orkester. — 18:40: Vzgojni pomen zaupanja (dr. St. Gogala). — 19: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:50: Poročila zunanje politične vprašanja (dr. A. Kuhar). — 20:15: Pester večer. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Radio jazz. Beograd 16:20: Komorna glasba. — 18:20: Pesmi. — 19:50: Koncert orkestra. — 20:30: Narodna glasba. — 21: Mešan program. — Zagreb 12:15: Plošče. — 17:15: Orkester. 20: Dvočakovi Slovanski plesi. — 20:30: Orkestralni in pevski koncert. 21:30:

Kvartet mandolin. — 22:15: Ples. — Praga 20: Spevovigra. — 22:30: Koncert orkestra. — Varšava 20: Pester glasbeni program. — 23:05: Lelika in pesna glasba. — Dunaj 12: Plošče. — 15:40: Zborovski koncert. — 17:50: Glasba orkestra. — 19:10: Arje in pesmi. — 19:40: Orkester in solisti. — 20:10: Lahka glasba. — 24: Plošče. — Berlin 18:40: Komorna glasba. — 20:10: Koncert orkestra. — 22:30: Zabaven program. — München 18:10: Mladinski koncert. — 19: Komorna glasba. — 20:10: Zvočna igra. — 23: Plesni orkester. — Stuttgart 18:50: Melodije zvočnih filmov. — 20:10: Operetni večer. — 21:15: Plesna muzika. — 24: Mešan glasbeni program. — Rim 17:15: Citraški kvartet. — 20:35: Prenos opere iz Milana.

Naše gledališče

DRAMA
Petek 6. marca: zaprt.
Sobota 7. marca: Pesem s ceste. C.

OPERA
Petek 6. marca: zaprt.
Sobota 7. marca: Katarina Izmajlova. Lady Macbeth, B.

Plesni večer v operi. V ponedeljek priredi primabalerina Narodnega gledališča v Zagrebu Misa Čorakova, v ljubljanski operi svoj plesni večer. Misa Čorakova je pri nas že znana od svojega nastopa v operi lani, ko je s svojimi plesnimi točkami navdušila navzočo publiko. Opozorjamo na ta večer. Cene bodo znižane operne.

Šentjakobsko gledališče
Sobota 7.: Kikiri, Premiera, 300. nastop g. Lavriča.

Marihorsko gledališče
Petek 6.: zaprt.
Sobota 7.: Ob 20. Veseli kmetič. Zadnjič. Gostovanje Cirila Bratuža, člana beograjske opere. Znižane cene.

Razpis poletnega abonmaja v Narodnem gledališču

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani razpisuje poletni abonma, ki se bo odigral v času od 9. marca do 28. junija 1936. Poletni abonma velja za 8 dramskih in 8 opernih predstav ter se uvrsti v že obstoječi abonma reda C. Prihlage sprejema blagajna gledališke Uprave v poslopju dramskega gledališča vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 17. ure.

Repertoar bo obsegal naslednja dela: V Drami: Skvarbin: Tuje dete, Schrek: Pesem s ceste, Vesnič: Gosposki dom, Gmleworthy: Družinski oče, Nušič: Pot okoli sveta, Werfel: Juarez in Maksimilijan, Lavry: Prva legija, Besier: Sovražnik ljubezni. — V Operi: Strauss: Salome, Strauss: Kavalir z rožo, Donizetti: Lucia di Lamermoor, Verdi: Ohtelo, Gounod: Faust ali kako drugo delo opernega repertoarja; dalje opere: Weinberger: A propos, kaj dela Andulca?, Lehar: Vesela vdova in Raha: Pesem ljubezni.

Poletni abonma se plačuje v štirih zaporednih mesečnih obrokih: 1. obrok pri vpisu, 2. obrok 1. aprila, 3. obrok 1. maja in 4. obrok 1. junija t. l. Obroki so: za ložo v parterju in v I. redu šte. 1 — 5 4 213 Din, za ložo v I. redu šte. 6 — 9 4 256 Din; za parterni sedež I. vrste 64 Din, od II. — III. vrste 58 Din, IV. — VII. vrste 52 Din, VII. — IX. vrste 48 Din, X. — XI. vrste 40 Din; za balkonski sedež I. vrste 39 Din, II. vrste 32 Din, III. vrste 27 Din, IV. vrste 24 Din, V. vrste 16 Din.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani opozarja na izredno nizko ceno in plačilno ugodnost poletnega abonmaja, ki omogoča pač vsakemu stalen obisk našega gledališča. Zato vabi k množičnemu podpisu.

Uprava Narodnega gledališča.

Umrl nam je